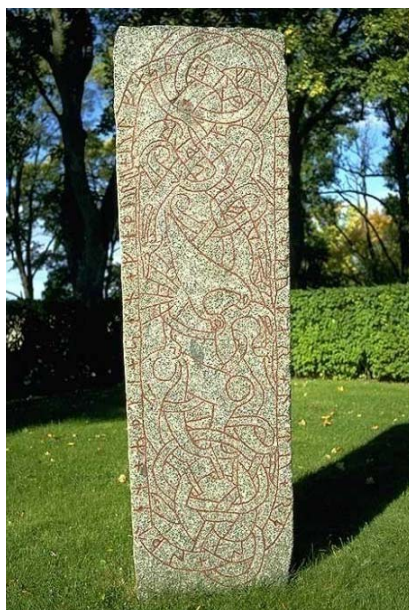

Från Abjörn till Örjar

Personnamn på runstenar i Enköpings kommun

**Vifast, Folkad, Gunnar lät resa stenen efter sin fader Holmfast
(och efter sin broder) Arnfast.
Far och son blev båda innebrända.
Och Balle och Frösten, Livstens följeslagare, ristade.**

Runsten U 1161 står på gräsmattan vid tornet till Altuna kyrka.
Den nämner 8 person som levde i Enabygden under 1000-talet:
tre bröder som reste stenen efter sin inbrända far och bror
samt tre skickliga runristare.

Innehåll

Vår tidigaste skrift	3
Tusenåriga skriftkällor	4
Ristade personnamn	6
Vilka personer nämns?	8
Namngivning för 1000 år sedan	10
Principer för namngivningen	12
De vanligaste namnen	16
Krigiska namn	18
Namn med religiös anknytning	22
Namn efter djur	26
Namn efter naturen	28
Brytningstiden	29
Bilagor	
1. Enkelnamnen	30
2. Förleden	32
3. Efterleden	42
4. Personnamn A – Ö	50

Källor

För tolkning av personnamn och uppgifter om vikingatida namngivning har vi framför allt använt följande källor:

Nordiskt runnamnslexikon

Lena Peterson 2005

Vad betyder namnet?

Historiska museet

Gränsland

Konstruktion av tidig barndom och begravningsritual vid tiden för kristnandet i Skandinavien
Doktorsavhandling av Lotta Mejsholm

Vår tidigaste skrift

Runskriften uppstod i norden vid tiden för Kristi födelse, alltså för ca 2 000 år sedan. De flesta äldre bevarade runinskrifterna ristades, skars eller höggs i beständiga material som sten, metaller och ben. Detsamma gäller vikingatidens runinskrifter. Men av litterära källor, till exempel biskop *Venantius Fortunatus* som i en dikt från 500-talet nämner runor ristade på trätavlor av ask, vet vi att runorna vanligen skars in i trä. Runorna var helt enkelt konstruerade för att ristas på trä (se rutan nedan).

De äldsta kända *runstenarna* är från 400-talet. De finns i sydöstra Sverige och i Norge. Den äldsta runstenen i Uppland är från 500-talet. Det är den så kallade *Möjbro-stenen* från Hagunda i Uppsala kommun – en vacker runsten med ryttare till häst. Sedan 1948 står den på Historiska museet i Stockholm.

I Danmark ristades de första runstenarna på 800-talet, alltså vid vikingatidens början. Nästan alla runstenar som finns inom vår kommun, Enköping, ristades under en förvånansvärt kort tidsperiod på 80-100 år, mellan åren 1020 och 1120.

Att rista i trä

En vanlig missuppfattning är att runor är en skrift konstruerad för att huggas i sten. Runornas vanligaste skrivmaterial har alltid varit trä. Men dessa runinskrifter är sedan länge förmultnade och förlorade för eftervärlden. Runinskrifter som bevarats till vår tid är till största delen ristningar som har gjorts i sten – alltså runstenar och runhällar.

När man ser på runtecken märker man att alla streck (stavar) antingen är lodräta eller snedställda. Därför tror man att runorna först skapats för att ristas i trä där man måste rista tvärs över träets ådring för att stavarna ska bli tydliga. Genom att undvika vågräta linjer och svängda bågar och i stället skära lodräta eller diagonala raka stavar över träets ådring gick det lättare att skära och skriften syntes även om träet svällde.

Ett bra träslag att rista runor på är *bok*, som är hårt och tätt i fibrerna. Man skar runorna på långsmala träplattor, så kallade *bok-stavar*. Vårt ord "bokstav" kommer från den ristade staven av bok.

Trots att runorna på våra runstenar höggs använde runmästarna själva ordet *rista* oftare än *hugga*. På de 36 runstenar inom kommunen som är signerade används de olika verben så här:

Benämning	antal	%	Exempel	Runsten nr
"ristade"	30	83	Balle ristade denna sten	U 873
"högg"	6	17	Livsten högg dessa runor	U 760
Summa	36	100		

Uppdragsgivarna, det vill säga den eller de personer som bekostat runstenen, säger antingen att de "lät resa", "lät hugga" eller "lät göra" minnesmärket. Formuleringen "reste" eller "lät resa" är klart vanligast.

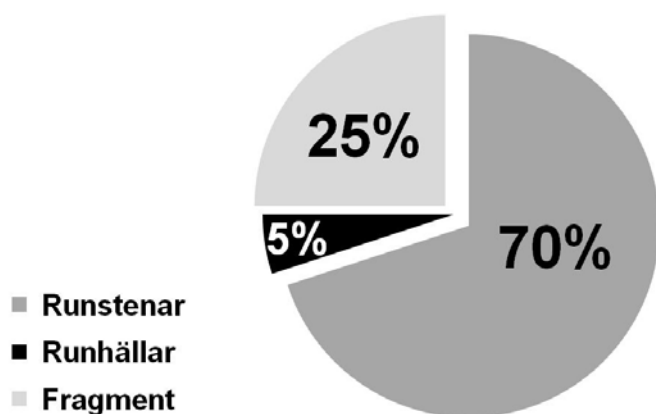
Benämning	antal	%	Exempel	Runsten nr
"lät resa", "reste"	102	80	Inga lät resa denna sten	U 690
"lät hugga"	19	15	Sågrim lät hugga dessa runor	U 760
"lät göra"	6	5	Holmsten lät göra minnesmärket	U 741
Summa	127	100		

Tusenåriga skriftkällor

187 runstenar och fragment

Inom Enköpings kommun finns 187 runristningar i sten från 1000-talet. 70 % är runstenar, varav en är gravhäll, 5 % är runhällar och 25 % är delar av runstenar, så kallade runstensfragment.

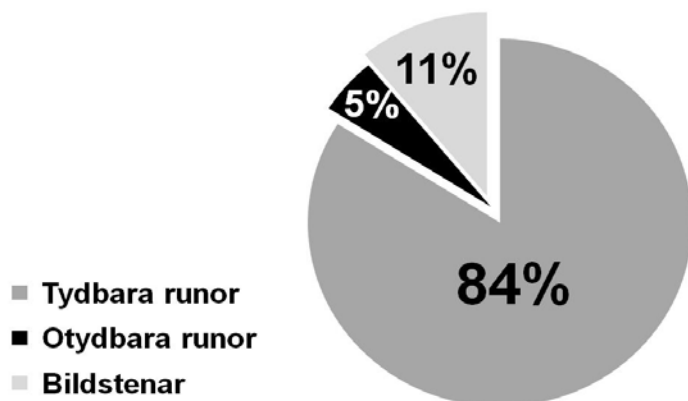
Runristning	antal	%
runstenar	131	70
runhällar, runor på stenblock	9	5
fragment. del av runsten	46	25
Summa	187	100

156 runstenar med tydbara runor

84 % av de ristade stenarna har tydbara runor, 5 % är så otydlig eller skadad att runorna inte kan uttolkas och 11 % har inga runor alls utan är så kallade bildstenar.

Ristning med	runsten	stenblock	gravhäll	fragment	Totalt	%
tydbara runor	115	7	1	33	156	84
otydbara runor	2	0	0	8	10	5
bildstenar	14	2	0	5	21	11
Summa	131	9	1	46	187	100

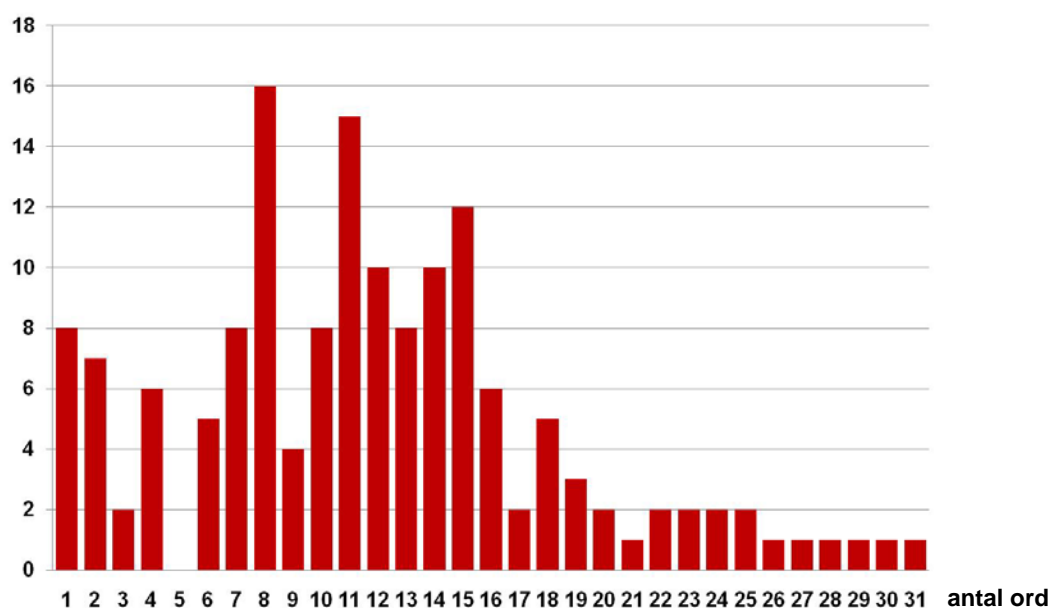

1 788 ord

På de 156 ristade stenarna med tydbara runor finns sammanlagt 1 788 ord inhuggna, i genomsnitt 12 ord per sten. Den runrikaste stenen, "Ågerstastenen" U 729, har 31 inhuggna ord.

Runristning med text	antal	%
ordlösa enstaka runor	4	2
1 - 4 ord	23	15
5 - 9 ord	33	21
10 - 14 ord	51	33
15 - 19 ord	28	18
20 - 24 ord	9	6
25 - 29 ord	6	4
30 - 31 ord	2	1
Summa	156	100

Antal stenar

U 729

Vidhugse lät resa denna sten efter Särev, sin gode fader.
Han bodde i Ågersta. Här ska stenen stå mellan byarna
Råde den man, som runvis är, de runorna, som Balle ristat.

Ristade personnamn

Vart 5:e ord är ett personnamn

135 av de 156 tydbara ristningarna, 87 %, nämner personer vid namn.

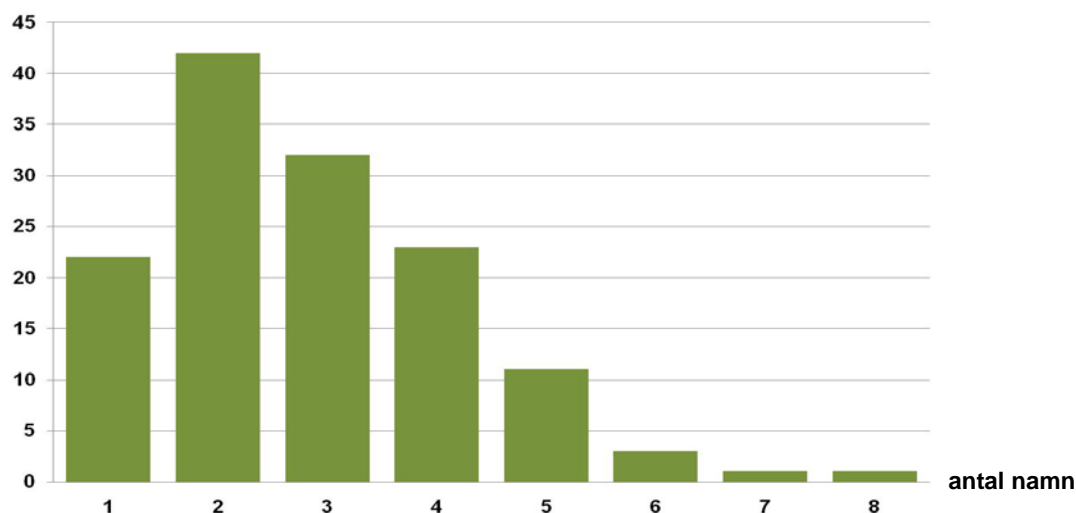
Tydbar ristning	runsten	stenblock	gravhäll	fragment	totalt	%
utan namn	3	1	0	17	21	13
med namn	112	6	1	16	135	87
Summa	115	7	1	33	156	100

Tillsammans nämner de 135 runristningarna 382 personnamn, vilket motsvarar 22 % av deras 1 739 ord samt i genomsnitt 3 namn per runsten.

Tydbar ristning	antal ristningar	antal ord	antal ord per ristning	antal namn	antal namn per ristning
utan namn	21	50	2	0	0
med namn	135	1 739	13	382	2,8
summa / genomsnitt	156	1 789	12	382	2,4

Antalet namn som ristats på runstenarna varierar från 1 till 8.

Antal stenar

Ristning	runsten	stenblock	gravhäll	fragment	Totalt	%
1 namn	12	0	0	10	22	16
2 namn	37	1	0	4	42	31
3 namn	29	1	1	1	32	24
4 namn	21	1	0	1	23	17
5 namn	8	3	0	0	11	8
6 namn	3	0	0	0	3	2
7 namn	1	0	0	0	1	1
8 namn	1	0	0	0	1	1
Summa	112	6	1	16	135	100

Flest personnamn har runstenen U 1161 med 8 namn (se häftets framsida). De här fem runstenarna nämner 6 eller fler namn.

Runsten	antal namn	personerna
U 749	6	Almger, Dan, Halvdan, Signjut, Vibjörn, Ödger
U 818	6	Arnborg, Gundve, Gunnar, Halvdan, Ingefast, Knut,
U 836	6	Gisl, Gudfast, Holmfast, Salve, Styrfast, Torgisl
U 871	7	Björn, Ginnlög, Gunnar, Holmdis, Ulv, Åsmund, Ödulv
U 1161	8	Arnfast, Balle, Folkad, Frösten, Gunnar, Holmfast, Livsten, Vifast

232 personnamn från 1000-talet

Av de 382 personnamnen är 232 olika. 72 av dem upprepas.

Personnamn	Ristade namn		Olika namn		Upprepade namn	
	antal	%	antal	%	antal	%
Kvinnor	42	11	39	17	5	7
Obestämt kön	4	1	2	1	2	3
Män*	336	88	191	82	65	90
Summa	382	100	232	100	72	100

* varav 38 namn är signeranden av 12 ristare, alla män. Av dem upprepas 5 namn; Balle 16 gånger, Tidkume 5, Livsten 4, Åsmund 1 och Ödbjörn 1 gång.

8 av 10 namn är mansnamn

Av de 232 olika namnen är 82 % mansnamn och 17 % kvinnonamn. Två av namnen kan vi ännu inte könsbestämma eftersom de användes både av kvinnor och av män.

Könsneutrala namn	betyder	runsten
Are	örn	U 716, U 742
Slor / Slora	den slarvige	U 692, U 814

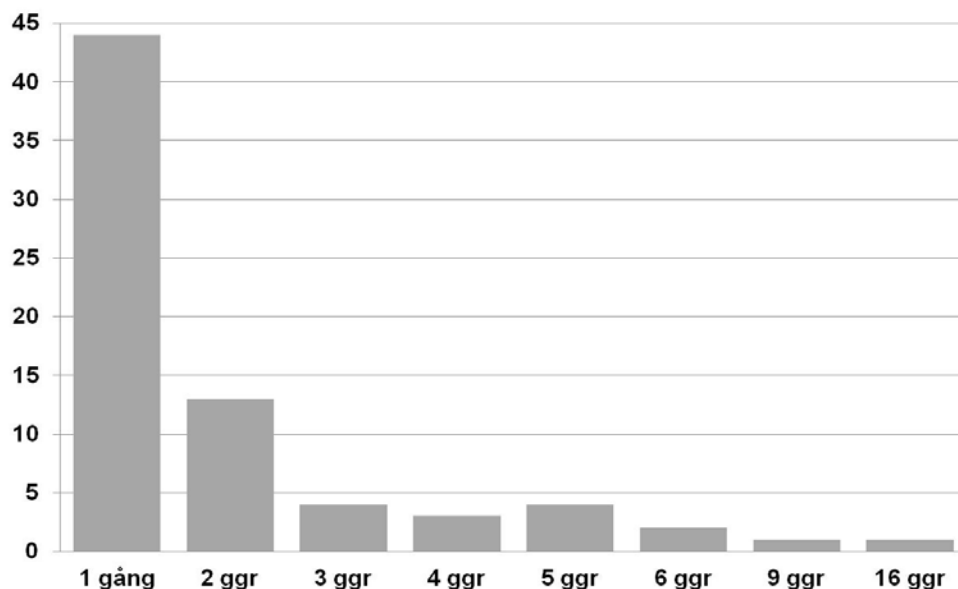
Upprepade namn

72 namn upprepas en eller flera gånger. 65 av dem, 91 %, är mansnamn.

antal upprepningar	Upprepade personnamn			totalt
	mansnamn	kvinnonamn	man/kvinna	
1 gång	38	4	2	44
2 gånger	12	1	-	13
3 gånger	4	0	-	4
4 gånger	3	0	-	3
5 gånger	4	0	-	4
6 gånger	2	0	-	2
9 gånger (Björn)	1	0	-	1
16 gånger (Balle)	1	0	-	1
Summa	65	5	2	72

Hur många av de 72 upprepade namnen som är *olika personer* vet vi ännu inte. Här måste analysen fördjupas.

Antal upprepade namn

Vilka personer nämns ?

4 grupper

Personnamnen på runstenarna kan delas in i fyra olika grupper:

Grupp	antal
1. personer som bekostat runstenen och sett till att den rests	223
2. personer som runstenen är tillägnad	152
3. personer som har huggit stenen	12
4. personer som av olika andra anledningar är omnämnda.	4
Summa	391

Så här kan texten på en typisk runsten vara skriven:

Exempel 1 – runsten U 778

Tjälve och Holmlög lät resa alla dessa stenar efter Banke, sin son.
Han ägde ensam sitt skepp och styrde österut i Ingvars lid.
Gud hjälpe Bankes själ.
Åskil ristade.

Runstensresarna

I vårt exempel är det föräldrarna *Tjälve* och *Holmlög* som låtit resa runstenen.

De flesta runstensresarna inom Enabygden är söner som rest stenar till minne av sina föräldrar, mest fäder.

Runstensresare	Personer		Runstensresare	Personer	
	antal	%		antal	%
Söner över föräldrar	113	51	Män	187	84
Bröder över syskon	43	19	Kvinnor	36	16
Fäder över sina barn	24	11	Summa	223	100
Hustrur över sina män	18	8			
Mödrar över sina barn	10	4			
Döttrar över föräldrar	5	2			
Sig själva (alla var män)	4	2			
Systrar över syskon	3	1			
Svärsöner över föräldrar	3	1			
Äkta män över sina fruar	0	0			
Summa	223	100			

Den ihågkomne

Tjälve och Holmlög vill med runstenen hedra minnet av sin döde son *Banke*.

I regel var det till *döda* personers ära man reste runstenar, men även levande personer kunde under sin livstid föräras med en runsten – oftast samma personer som själva låtit resa stenen (se exempel 2-3).

Exempel 2 – runsten U 734

Vifast reste stenen efter sig själv, medan han levde.
Lidsvald ristade.

Exempel 3 – runsten U 766 och U 767

Gudfast lät hugga två stenar efter Est, sin son, och efter sig själv.
Livsten ristade runorna efter dem båda, fadern och sonen, dugande män.

De flesta minnesmonumenten är resta av föräldrar över sina söner, därefter kommer runstenar som bröder rest över bröder och stenar som söner rest över sina fäder.

Rest till minne av	Personer		Till minne av	Personer	
	antal	%		antal	%
söner	59	39	män	135	89
bröder	27	18	kvinnor	17	11
fäder	25	16	Summa	152	100
äkta män	14	9			
mödrar	11	7			
döttrar	6	4			
sig själva	4	3			
svärfar, måg	2	1			
hustrur	0	0			
systrar	0	0			
okända förhållanden	4	3			
Summa	152	100			

De dog utomlands

U 698	Åsger	Han föll ute i Livland (nuvarande Baltikum) i Frögers här.
U 699	Brune	Han dog i Danmark i vita kläder.
U 785	Gudmund	Han blev död i Särkland, "Österlandet", dvs området väster och sydväst om Svarta havet, nuvarande Iran, Armenien, Azerbajdzjan samt delar av Turkiet
U 812	---	Han blev död i England.

Runristaren

Runstenen till Bankes minne ristades – eller höggs – av *Äskil*, en av de sammanlagt 19 ristare som var verksamma i Enabygden. 12 av dem signerade sina ristningar. Flitigast var ristarmästaren Balle som signerade 16 runstenar.

Ristare	Antal signerade runristningar		
1. Balle	16	7. Torgöt Fotsarve	1
2. Tidkume	6	8. Äskil	1
3. Livsten	5	9. Öpir	1
4. Åsmund Kåreson	2	10. Frösten	1
5. Ödbjörn	2	11. Johan i Brunna	1
6. Erik	1	12. Lidsvald	1
		Summa	38

Övriga personer

På vår exempelsten berättas att Banke reste med sitt skepp österut i *Ingvars* krigshär. Det gjorde också en person vars namn kommit bort på runstenen U 837. De här fyra runstenarna nämner personer som vi räknar till grupp 4:

U 698	Han föll ute i Livland i Frögers här.
U 778	Han ägde ensam sitt skepp och styrde österut i Ingvars lid.
U 809	... bodde på Härvesta. Gärdars frände.
U 837	... Ingvars här.

Namngivning för 1000 år sedan

Namn och identitet

I alla kulturer har personnamnet en speciell kraftladdning. Att ge det nyfödda barnet ett namn är därför en viktig handling som innebär att barnet inte bara tas upp i den mänskliga gemenskapen utan också införlivas med den kraft som namnet bär. Namngivningen kan ses som ett uttryck för föräldrarnas vilja och önskan att ge barnet en bra start i livet.

I vår fornnordiska historia finns många nedteckningar som vittnar om att man lade stor vikt vid barnets inträde i samhället. Det var fadern som hade makten över barnets väl eller ve. Källor och lagtexter utvidgade senare ansvaret till det könsneutrala ordet *modr* vilket antyder att även modern i vissa fall kunde ha ett ord med i laget.

Alla barn fick inte leva

Det fanns regler för hur man skulle göra med barn som av olika anledningar inte var önskvärda. Ända in på medeltiden saknade missbildade och sjukliga barn all form av skydd. De skulle bäras ut för att dö. Seden att sätta ut barn har gammal hävd. Rätten att sätta ut barn var en av de seder som islänningarna krävde undantag för när kristendomen infördes i landet. Det är rimligt att tro att lagtexten ”*i detta skulle den gamla lagen råda*” avsåg möjligheten att sätta ut barn när försörjningsbördan på grund av fattigdom blev för tung, men att utsättningen helst skulle göras på platser där barnet kunde hittas av andra. Även i Sverige förekom detta under medeltiden. Till och med i vår tid har nyfödda barn satts ut för att tas om hand av samhället.

Knäsättning

Knäsättning, vattenösning och namngivning var de mest avgörande ritualerna för det nyfödda barnets vidare öde. De bekräftade att barnet ingick i ett hushåll.

Knäsättningen var ett symboliskt bevis inför närvarande vittnen på att barnet togs upp i släkten som en fullgod familjemedlem. I en tid då det varken fanns socialbidrag, pensionsförsäkringar eller kommunal barnomsorg, var det livsviktigt att tillhöra en familj. Det var den enda försäkring man hade; ju starkare familj, desto bättre försäkring. Ett knäsatt barn var ett välkommet barn.

Vid knäsättningen tog fadern barnet på sitt högra knä och godtog därmed barnet som sitt med allt vad det innebar av fadersplikter. Ibland kanske mamman först visat upp sitt barn för alla gäster och talat om vem hon ansåg vara dess far. Andra gånger har det kanske varit en *gode* eller *gydja* – manlig eller kvinnlig ceremoniledare – som visat fram barnet för makterna och gästerna och frågat efter modern, som pekat ut fadern.

Inte bara infödda barn knäsattes. Även fosterbarn kunde genom knäsättning tas upp i en familjegemenskap och garanteras vård och skydd.

Vattenösning och namngivning

Efter knäsättningen vattenöste man barnet och gav det sitt namn. Det visade släkt- och familjeförhållande och gav barnen en identitet som människor.

Namngivningen skedde i hemmet. Vanligtvis höll någon nära anhörig i namngivningen: fadern, modern eller någon annan som skulle komma att få stor betydelse i barnets liv. Oftast höll fadern i barnet på grund av att man alltid visste vem modern var, medan faderskapet var osäkrare.

Vid namngivningen läste man först några verser för att för att glädja gudarna och ge barnet lycka. Därefter namngavs barnet genom vattenösning och vissa ceremoniella fraser. Vattenösning kom alltså inte till Norden i och med kristnandet utan fanns här långt tidigare. Att ösa vatten kallades *ausa vatn* – till skillnad från det kristna dopets *skirrn*. Ritualen, som hörde till Odinkulten, gjorde att barnet blev en fullvärdig och rättsskyddad medlem av slakten och samhället.

Det finns inget nedtecknat dokument som beskriver exakt hur det gick till när barn under förkristen tid fick sina personnamn eller vid vilken ålder det skedde. Kanske kan det gått till så här. Låt oss anta att barnet ska få namnet *Björn*.

Tänkbar namngivningsceremoni för 1 000 år sedan

Barnets föräldrar har bjudit in släkt och vänner som samlats i en vacker skogsglänta. Ceremonin inleds med att de närvarande bildar en cirkel runt barnet. Tillsammans åkallar de gudar och gudinnor, makter i och på och ovan jord, förfäder och förmödrar, att komma och vara med när barnet ska tas upp i familjegemenskapen och få sitt namn.

Den person som leder ceremonin fläktar barnet med en fågelvinge och säger: "*Jag viger dig, Björn, i luft, såsom Odin blåste sin ande i Ask och Embla, för tanke, minne, håg, intelligens, idé, för att du alltid ska fyllas av din ande*".

Därefter förs en fackla eller ett ljus runt barnet. "*Jag viger dig, Björn, i eld, för att du alltid ska ha en eld inom dig och utom dig, för att glöden och livslusten alltid ska finnas med dig*".

Samtidigt som ceremoniledaren öser lite vatten på barnets huvud säger han: "*Jag viger dig, Björn, i vatten, för flöde, kärlek, känslor, familjeband och nära relationer, drömmar, fantasi, lek och berättande*".

Därefter gnider ceremoniledaren lite jord på barnets fotsulor. "*Jag viger dig, Björn, i jord, för tacksamhet mot den Stora Modern, för kontakt med verkligheten, för materiellt välstånd, för fysisk hälsa*".

Slutligen sätta en liten prick jord i pannan "*för att du, Björn, alltid ska minnas att buga dig och låta din panna möta jorden i vördnad för hennes gåvor*".

Avslutningsvis tackar barnets föräldrar alla som närvarit samt de högre makter man har bjudit in.

Exemplet är en bearbetning av en ceremonibeskrivning hämtat från *Mimers Källa* nr 15, organ för Sveriges Asatrosamfund.

Principer för namngivningen

Uppkallning

Namngivningen var alltså en viktig ceremoni, som hade stor betydelse för hela släkten. Föräldrarna på 1000-talet gav ofta sina barn namn efter sig själva. Om föräldrarna till exempel hette *Ing-mar* och *Sig-rid* så kunde en dotter få heta *Ing-rid*. Barnen kunde också uppkallas efter föräldrarnas far- eller morföräldrar eller någon annan nära släkting; så kallad *släktuppkallning*. Man ville med detta markera släktband och hedra en avlidens anhörig vars egenskaper förhoppningsvis skulle gå i arv till barnet.

Men också andra personers namn kunde komma ifråga, till exempel någon som gjort familjen en tjänst, eller någon man ville ställa in sig hos, så kallad *hyllningsuppkallning*. Eftersom den avlidnes karaktärsdrag ansågs överföras till barnet var det viktigt att barnet uppkallades efter en dugande person.

Enkla och sammansatta namn

Personnamnen var antingen enkla eller sammansatta:

Exempel	Pojke	Flicka
Enkelt namn	Björn	Inga
Sammansatt namn	Halv-dan	Gud-run

Av de 232 personnamnen på Enabygdens runstenar är 73 enkla och 159 sammansatta. 7 av 10 namn är alltså sammansatta. En fullständig lista över enkelnamnen finns i bilaga 1 på sidorna 30-31.

Namntyp	Antal namn				totalt	%
	män	kvinnor	båda könen			
Enkla namn	62	9	2		73	32
Sammansatta namn	129	30	0		159	68
Summa	191	39	2		232	100

Bokstavsrim och variation

Barnet fick ofta namn som började på samma bokstav som en förälders eller ett syskons namn, så kallat bokstavsrim (alliteration).

Exempel på bokstavsrim	Runsten
Torbjörn har sönerna Tolv och Torfast	U 838
Öda har dottern Ödgärd och sonen Ögder	U 821

Genom att använda sammansatta namn skapades stora möjligheter att kombinera olika för- och efterleder. För 1 000 år sedan var variation mycket vanlig, men upphörde i stort sett när vikingatiden slutade.

Exempel på variation	Runsten
Ingefast har sonen Ingebjörn	U 827
Björn har sonen Styrbjörn	U 691
Vibjörn har sönerna Ingbjörn och Vigbjörn	U 757

Värdefulla egenskaper

Då, som nu, gav föräldrarna barnen namn som man ville att de skulle ha nytta och glädje av under livet. Skillnaden mellan dagens och vikingatidens föräldrar ligger kanske mest i att vi i dag ger barnen namn som vi tycker låter trevliga medan man för 1 000 år sedan valde namn som symboliserade någon egenskap man ville att de skulle begåvas med, till exempel *mod, styrka, integritet, rikedom* eller *skönhet*. Man utgick från att personnamn har en egen inneboende kraft som påverkar bärarens liv. De här namnen tilldelades som regel barnen vid födelsen och motsvarade närmast vad vi i dag kallar förnamn eller tilltalsnamn.

Exempel	kön	egenskaper	runsten
Djärv	pojke	djärv, modig	U Fv 1993:235, U 721
Fastbjörn	pojke	stark som björnen	U 1159
Helga	flicka	hel, lycklig	U 793
Viking	man	den som far på vikingafärd	U 802, U 813
Särev	pojke	munter, glad	U 729
Öda	flicka	rikedom	U 821
Estrid	flicka	skön, vacker, älskad	U 821
Tidkume	pojke	han som kommer tid	U 733, U 742, U 759, U 771, U 775,

Variationsmöjligheter

Genom konstruktionen med sammansatta namn hade föräldrarna två möjligheter att välja eftersträvansvärda egenskaper till sina barn, dels i för- och dels i efterledet. Förleden gavs oberoende av barnets kön, medan efterleden var könsbestämda. Pojkarnas namn anspelade oftast på *strid, mod* och *styrka* medan flickornas syftade på *beskydd, hem, gudar* och *skönhet*. De här var de vanligaste för- och efterleden:

Förled	som betyder	Antal namn		
		män	kvinnor	totalt
Tor-	gudanamnet Tor	9	2	11
As, Es-, Ås-, Äs-	de fornnordiska gudarna	7	2	9
Arn-	örn	5	3	8
Frö-, Ing-	gudarna Frö och Freja	6	2	8
Sig-	seger	6	2	8
Öd-	rikedom	5	3	8
Aren-, Ärn-	hård	5	2	7
A-, Å-	spets eller egg	6	1	7
Holm-	holmgång eller tvekamp	4	2	6
Efterled	som betyder	män	kvinnor	totalt
-björn	björn	24	0	24
-ger	spjut	12	0	12
-fast	fast, hård, trofast, orubblig	10	0	10
-ulv	varg	9	0	9
-mund	gåva, skydd, beskydd	7	0	7
-sten	sten, fast, hård	7	0	7
-ald, valde	härskare	6	0	6
-lög	vigd åt	0	7	7
-dis	diserna, kvinnliga gudinnor	0	5	5
-frid	vacker, skön, frid, älskad	0	5	5
-gård	gård, beskydd, gårde, inhägnad, hem	0	5	5

I bilagorna 2 och 3 på sidorna 32-49 redovisas samtliga för- och efterled på Enabygdens runstenar med namntolkning och hänvisning till vilka runstenar som omnämner personnamnen.

Dubbelbetydelser

En del personnamn har för- och efterled med i princip samma betydelse. I pojken Hallstens namn betyder förledet *berghäll*. Efterledet *sten* förstärker det hårda i berghällen.

Åsvi	kvinn	As-, <i>gud</i> och -vi, <i>helgig</i>	<i>Helgad av asarna</i>	U 703
Hallsten	man	Hall-, <i>berghäll</i> och <i>sten</i> , <i>hård</i>	<i>Stenhård som berghällen</i>	U 771
Kvigbjörn	man	kvig, <i>ung ox</i> , och -björn, <i>björn</i>	<i>Oxbjörnen</i>	U 732
Arnbjörn	man	Arn-, <i>örn</i> och -björn, <i>björn</i>	<i>Örnbjörnen</i>	U 740
Arnulv	man	Arn-, <i>örn</i> ulv, <i>varg</i>	<i>Vargörnen</i>	U 703
Gunnhild	kvinn	Gunn-, <i>strid</i> och -hild, <i>strid</i>	<i>Stridsmän, Stridskvinnan</i>	U 827

Kortformer

Då, som nu, var det vanligt med kortformer för personnamnen. Rodhulf (Rudolf) blev *Rolf* och Ingeborg blev *Inga* på samma sätt som vi i dag kallar Torsten för *Totte* eller Elisabet för *Bettan*.

Namn	kön	kortform för	runsten
Ale	man	Alfer eller Alrik	U 867
Assur	man	Andswarur eller Anaswar	U 768, U 1162
Atle	man	Attila	U 761
Bolla	kvinn	Ingeborg	U 867
Gulla	kvinn	Gudlög	U 816
Gulle	man	Gudhleif	U 817
Gullev	kvinn	Gudlög	U 643
Gyda	kvinn	Gyrid	U 744
Inga	kvinn	Ingeborg eller Ingrid	U 690, U 867, U 873
Kale	man	Karl (jämför vårt Kalle)	U 708
Lafse	man	Leif	U 751, U 1159
Olev	man	Olof, Olov eller Olav	U 695, U 705, U 712, U 713, U 718, U 867
Rolf	man	Rodhulf	U 793, U 1155
Toke	man	Torkel	U 755
Tolv	man	Torulf	U 838
Tumme	man	Tormund	U 719

Smek- och öknamn

Vissa, inte alltid smickrande namn, syftade till exempel på utseende eller en viss personlig egenhet. Namnen tillkom förmodligen senare i livet och var alltså inte identiskt med personens ursprungliga namn.

Namn	kön	som betyder	runsten
Bolla	kvinn	Den runda	U 867
Brune	man	Den brune, Den glänsande	U 699, U 716, U 763, U 764
Gag	man	Den krokige, Den klumpige	U 828
Kigumantr	man	Den flärdfulle	U 720
Luden	man	Den ludne	U 831
Nase	man	Han med näsan	U 1163
Nocke	man	Gammal ungar, motsvarighet till <i>nucka</i>	U 768, U 1165
Onäv	man	Han utan näsa	U 773
Rok	man	Den långa drasuten (räkeln)	U 756, U 870
Salve	man	Den bleke	U 836
Skarde	man	Den harmynte	U 769
Slake	man	Den slake	U 773
Slor, Slora	man/kv	Den slarvige	U 692, U 814
Snorre	man	Den raske, Vildhjärnan	U 1156
Svarthövde	man	Den svarthårig	U 825
Svärre	man	Den våldsamme	U 790
Ängle	man	Kroken	U 1151
Ännebrant	man	Han med den branta pannan	U 705
Öpir	man	Skrikhalsen	U 1159

Släktnamn

En del namn gavs för att markera släktskap och familjeband. Att markera släktskap var viktigt. Och särskilt viktigt var det att ange *arvsförhållanden*, det förstår vi eftersom det fanns inte mindre än fem olika efterled som alla betydde just "ättling": -ing, -kon, -lev, -ung och -älv.

Namn	kön	betyder	runsten
Atle	man	Lillefar, Den vilde	U 867
Gammal	man	Den äldste	U 1153
Karlung	man	Karls ättling, Fri mans ättling	U 1163
Lafse	man	Ende arvingen, smeknamn för Leif	U 751, U 1159
Olev	man	Förfaderns ättling	U 695, U 705, U 712, U 713, U 718, U 867
Rodäl	man	Ärans ättling	U 824
Sven	man	Ynglingen	U 727, U 775, U 819
Tomas	man	Tvillingen, från ett arameiskt ord	U 799
Viking	man	Vikens son	U 802, U 813
Åke	man	Lillefar (Åkerman)	U 1158
Ärnlev	man	Hemmets son	U 756

Namn efter ursprung

Vissa namn, syftar på personens ursprung eller på länder och orter han eller hon besökt. Namnen tillkom förmodligen senare i livet och var alltså inte identiskt med personens ursprungliga namn.

Namn	kön	som betyder	runsten
Agute	man	Gotlänningen	U 719, U 768
Gute	man	Gotlänningen	U 700, U 701, U 723, U 724
Dan	man	Dansken	U 749, U 814
Halvdan	man	Halvdansken, Till hälften dansk	U 737, U 749, U Fv 1973:146, U 808, U 818, U 1157, U 1162
Est	man	Esten	U 766, U 780, U 1158
Estman	man	Esten	U 771
Estulv	man	Estlandsvargen	U 791
Tavest	man	Tavesten, Tavestland i Finland	U 722
Torgöt	man	Tors götiske man	U 746
Vigöt	man	Den helige göten	U 706
Ågöt	man	Asarnas götiske man	U 755
Åtgöt	man	Den götiske kämpen	U 800
Örjar	man	Öbon, namnet förekommer ännu på Island	U 797

Inlånade namn

Mot vikingatidens slut ökade inlånade utländska namn, till exempel bibliska namn och helgonnamn. Denna namnkategori blev sedan allt vanligare och kom under medeltiden att ersätta stora delar av det fornnordiska och germanska namnförrådet.

Namn	kön	från	runsten
Johan	man	<i>Johannes</i> , ett bibliskt namn med grekiskt ursprung som betyder <i>Gud har förbarmat sig</i>	U 799
Tomas	man	ett bibliskt namn med grekiskt och arameiskt ursprung som betyder <i>tvilling</i>	U 799
Knut	man	den danska kungaätten , Knut I (kung 917-948), Hardeknut, Knut den hårde, <i>Betvingaren</i> , <i>Den kække</i> , <i>Den frimodige</i>	U 818

De vanligaste namnen

Tio i topp

Björn, som var det populäraste namnet i Mälardalen på 1000-talet, var också det vanligaste namnet på Enabygdens runstenar. Andra vanliga mans- och kvinnonamn på våra runstenar är:

Vanliga mans- och kvinnonamn			
	Antal omnämmanden		Antal omnämmanden
1. Björn	10	1. Inga	3
2. Halvdan	7	2. Hedendis	2
3. Holmfast	7	3. Ingegerd	2
4. Olev	6	4. Sigrid	2
5. Torsten	6		
6. Fröger	5		
7. Gunnar	5		
8. Holmger	5		
9. Brune	4		
10. Gisl	4		
11. Gute	4		
12. Holmsten	4		

Om vi tar med betydelsen också i sammansatta namns för- och efterled får vi ranglistan på nästa sida. Vi ser att namn som anspelar på djuret *björn* och *krigets strid* toppar namnlistan.

Huvudgrupper

Om vi delar in personnamnen i olika kategorier får vi följande huvudgrupper:

Kategori	män	kvinnor	totalt
Krigiska namn	92	24	116
Namn efter djur	52	3	55
Namn efter fornnordiska gudar	37	16	53
Namn efter familj och gård	26	9	35
Namn efter egenskaper	20	4	24
Namn efter utseende	18	1	19
Namn efter resor och ursprung	13	0	13
Namn efter naturen	17	1	18
Kristna influenser	7	4	11
Övriga namn	3	0	3
Ännu inte uttolkade namn	2	1	3
Summa	287	63	350

Slutsumman blir här mer än 232 namn eftersom ett och samma namn kan hamna i flera olika kategorier. Till exempel är namnet *Ingvar* dels ett namn efter en fornnordisk gud (förledet Ing- från guden Ing, Frö) och dels ett krigiskt namn där efterledet -var betyder "värja".

"Krigiska namn" är klart vanligast före namn efter fornnordiska gudar eller djur. Direkta kristna influenser, till exempel bibliska namn eller namn efter den kristna benämningen *Gud*, är mindre vanliga.

Personnamn på runstenar i Enköpings kommun

Namn med namnled som betyder	sammansatta namn						Totalt namn
	enkla namn		förled		efterled		
	man	kvinn	man	kvinn	man	kvinn	
1. Björn	1	0	0	0	24	0	25
2. Strid, kamp, holmgång	0	0	14	6	4	1	25
3. Krigshär, krigare, kämpe	3	0	10	0	4	0	17
4. Spjut	1	0	1	2	12	0	16
5. Asaguden Tor	4	0	9	2	0	0	15
6. Beskyddare, värn	2	0	2	0	6	4	14
7. Varg	3	0	1	0	9	0	13
8. Vanagudarna Frej och Freja (Frö, Ing)	0	1	8	3	0	0	12
9. Stark, trofast	0	0	2	0	10	0	12
10. Asagudarna	0	0	7	3	1	0	11
11. Gud, den kristne guden	1	3	4	1	0	0	9
12. Härskare, betvingare	3	0	0	0	6	0	9
13. Rikedom	0	1	5	3	0	0	9
14. Örn	1	0	5	3	0	0	9
15. Helig, helgedom	0	0	5	1	1	1	8
16. Seger	0	0	6	2	0	0	8
17. Sten, hård, osårbar	1	0	0	0	7	0	8
18. Härd, hem	0	0	5	2	0	0	7
19. Vigd åt	0	0	0	0	0	7	7
20. Ättling, son	2	0	0	0	4	1	7
21. Gård, gårde, inhägnad, skydd	0	0	1	0	0	5	6
22. Vacker, skön, frid	0	1	0	0	0	5	6
23. Vass spets, egg	0	0	5	1	0	0	6
24. Diser, kvinnliga gudaväsen	0	0	0	0	0	5	5
25. Djärv, modig	2	0	0	0	3	0	5
26. Fred, frid	0	0	0	0	0	5	5
27. Negationen "inte"	0	0	5	0	0	0	5
28. Pil, stråle	1	0	0	1	2	1	5
29. Götisk man	0	0	0	0	4	0	4
30. Hjäl	2	0	0	1	1	0	4
31. Stav	0	0	0	0	4	0	4
32. Est, från eller varit i Estland	1	0	2	0	0	0	3
33. Man	0	0	0	0	3	0	3
34. Runa	1	1	0	0	0	1	3
35. Sjö	0	0	3	0	0	0	3
36. Skog	0	0	2	0	1	0	3
37. Vänd mot fienden	0	0	3	0	0	0	3
38. Alver, underjordiska väsen	1	0	1	0	0	0	2
39. Bibliska namn	2	0	0	0	0	0	2
40. Glad, munter	0	0	0	0	2	0	2
41. Gumse, får, bock	1	0	1	0	0	0	2
42. Häst	0	0	2	0	0	0	2
43. Igelkott	1	0	1	0	0	0	2
44. Ting, tingsplats	0	0	2	0	0	0	2
45. Trygg	0	0	0	0	2	0	2
46. Ära	0	0	2	0	0	0	2

samt 73 namn som bara kan härledas till en enda person

Krigiska namn

Väpnade konflikter

Med tanke på alla personnamn som anspelar på strid och vapen tycks oron för väpnade konflikter ha varit ett stort inslag i livet för 1 000 år sedan.

Vapnen och stridsteknik

Spjutet var ett av de vanligaste vapen. I vikingagravar har arkeologerna funnit fler spjutspetsar än något annat vapen. Spjut användes både som hand- och kastvapen. De resliga vikingarna var kända för att nå långt i sina kast.

Svärdet gick ofta i arv från far till son. Vapnet fick ofta ett smeknamn till exempel "Fotbit" eller "Huggormen". Senare svärd var gjorda för slag och hugg mer än som stickvapen. De hade tveeggade klingor och var försedda med en blodskåra i mitten. De bästa svärden tillverkades i Rhenlandet i det frankiska riket. De var damasksmidda av järn- och stål av olika legeringar och kolhalt som gjorde att klingan blev stark och seg. Som regel stod smedens namn skrivet som ett slags varumärke på klingan.

Yxan var ett vanligt verktyg för de flesta. Man timrade eller fällde träd med dem. När det så behövdes användes de som vapen. De vikingar som inte hade råd med svärd använde istället en stridsyx. Även om den inte var lika använd som svärdet blev den vikingarnas mest fruktade vapen.

Kniven användes av vikingarna både som verktyg och som vapen.

Pilbågen, som i huvudsak var ett jaktvapen, användes också som ett effektivt stridsvapen. Pilbågarna var ofta av manslängd och tillverkades av idegran eller alm. De starkaste bågarna hade almträ på innersidan och idegran på yttersidan. Kombinationen gav extra spänst och kraft. Namnet Ivar betyder "Idegrans-spännare". Bågsträngen tvinnades av djursenor.

Skölden, som skyddade mot pilar, spjut, svärd- och yxhugg var det mest iögonfallande stridsredskapet. Den tillverkades i trä med en sköldbuckla av järn och målades i straka färger som rött och gult. Mot slutet av vikingatiden blev skölderna spetformade nertill.

För att ytterligare skydda sig mot pilar och svärdshugg hade kämparna en **brynja**. Den vanligaste var en lång skinnväst, eller jacka. För att öka skyddet syddes metallplattor eller metallringar fast. Ringbrynjorna var dyra och tog lång tid att tillverka. De var också mycket tunga. De flesta vikingar tycks därför ha valt att strida i läderbrynja.

Stridens förlopp

När ett slag med flera hundra krigare på var sin sida skulle strida, började anföraren med att kasta ett spjut, "Odens vapen", över fienden samtidigt som han ropade "Oden äge er alla". Därefter började man kasta stenar, spjut och pilar över varandra för att till sist slåss man mot man. Kämparna gick i en stridsformation som kallades *fylking*, en grupp som gick tätt tillsammans. För att lyckas bryta igenom fiendens stridslinje gick de mest erfarna sköldbärande kämparna längst fram. De var starkast, hade de bästa vapnen och bildade en "sköldmur", som tog emot kastspjut och pilar. Vanligtvis kämpade krigarna med skölden i vänsterhanden och ett svärd eller en yxa i den högra. Man parerade med skölden, men måste man parera med sitt svärd använde man flatsidan. Om man slog klingorna mot varandra blev svärden snart förstörda. I kamp man mot man måttade man huggen mot huvud, hals, axlar och bål. Spjutet stötte man oftast med, men det fanns också kastspjut.

Personnamn efter strid och krig

116 personer har namn som anspelar på *strid* och *vapen*; 80 % var män och 20 % kvinnor. Ett fåtal flickor kunde alltså få lika stridbara namn som sina bröder. 5 personer – alla kvinnor – har namn som anspelar på *fred* eller *frid*.

Personnamn med krigiskt innehåll									
Namn med betydelse	Enkelled		Förled		Efterled		Totalt		totalt
	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	
strid, kamp, holmgång	0	0	14	6	4	1	18	7	25
spjut	1	0	1	2	12	0	14	2	16
krigshär, krigare, kämpe	3	0	8	0	4	0	15	0	15
beskyddare, värn	2	0	2	0	6	4	10	4	14
härskare, betvingare	3	0	0	0	6	0	9	0	9
seger	0	0	6	2	0	0	6	2	8
vass spets, egg	0	0	6	1	0	0	6	1	7
pil	1	0	0	1	2	1	3	2	5
fred, frid, vacker	0	0	0	0	0	5	0	5	5
hjälm	2	0	0	1	1	0	3	1	4
vänd mot fienden	0	0	3	0	0	0	3	0	3
häst (strider till häst)	0	0	2	0	0	0	2	0	2
brynja	0	0	1	0	0	0	1	0	1
harnesk	0	0	0	0	1	0	1	0	1
kniv	1	0	0	0	0	0	1	0	1
värjare, fäktare	0	0	0	0	1	0	1	0	1
Summa	13	0	42	13	37	11	92	24	116

Strids-namn	Spjut-namn	Krigar-namn	Beskyddar-namn	Vass spets-namn
Gundmund	Almger	Ale	Amunde	Abjörn
Gundve	Arenger	Alver	Arnborg	Agute
Gunnar	Arnger	Folkad	Arngård	Amunde
Gunnbjörn	Folkger	Folkger	Frögård	Åfast
Gunnhild	Fröger	Gunnar	Gundmund	Åfrid
Hedendis	Gerbjörn	Gärdar	Gärdar	Åger
Hedenfast	Gillög	Harald	Ingmund	Ågöt
Hedenger	Ginnlög	Härjulv	Jorund	
Holmbjörn	Hedenger	Kabbe	Livsten	Härskar-namn
Holmdis	Holmger	Lidsman	Myndel	Erik
Holmfast	Joger	Lidsvald	Sigumnd	Harald
Holmger	Spjute	Tore	Tumme	Ingjald
Holmlög	Åger	Åtgöt	Vigård	Knut
Holmsten	Åsger		Åsmund	Lidsvald
Järund	Ödger	Pil-namn		Sigvalde
Styrbjörn	Öger	Gisl	Segeer-namn	Styvjald
Styrfast		Gislög	Signjut	Tjälve
Torgunn	Hjälm-namn	Torgils	Sigrev	Vädralde
Torlek	Hjälmdis	Vigisl	Sigrid	
Ulvheden	Kättil	Ängisl	Sigrun	Freds-namn
Vigbjörn	Toke		Sigsten	Estrid
Vigisl	Äskil	Stridshäst	Sigtrygg	Holfrid
Åslek		Joger	Sigumnd	Sigrid
Åtlög		Jorund	Sigvalde	Åfrid
				Ödfrid

Fäktare-namn	Harnesk-namn	Brynja	Svärd-namn
Ingvar	Sägrim	Brynjulv	Saxe, kort svärd

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Abjörn	man	ag	vass egg	björn	björn	U 753
Agute	man	ag	vass egg	gute	gotlänning	U 719, U 768
Ale	man		Alvkrigaren			U 867
Almger	man	alm	trädet alm	geir	spjut	U 749
Alver	man	alv	manligt väsen	hari	krigare	U 696
Amunde	man	ag	vass egg	munder	beskyddare	U 839
Andvätt	man	and	mot	wit	vänd	U 643, U 809
Anund	man	and	mot	und	stav mot fienden	U 815, U 829, U 839
Anunde	man	and	mot	und	stav mot fienden	U 804
Arenger	man	aren	härd	geir	spjut	U 1163
Arnborg	kvinn	arn	örn	borg	borg, beskydd	U 818
Arnger	man	arn	örn	geir	spjut	U 720
Arngård	kvinn	arn	örn	gerd	skyddad, omgärdad	U 735
Brynjulv	man	bryn	brynja	ulv	varg	U 759
Erik	man	ai	alltid, ensam	rikr	härskare, kung	U 1165
Estrid	kvinn	as	gud	frid	fred, skön, älskad	U 821
Folkad	man	fulka	krigshär	ad	krigare	U 1161
Folkger	man	fulka	krigshär	geir	spjut	U 805
Fröger	man	Frö	vanaguden Frej	geir	spjut	U 698, U 723, U 724, U 750, U 1158
Frögård	kvinn	Frö	vanadisen Freja	gerd	skydd, hägn	U 1154
Gerbjörn	man	geir	spjut	björn	björn	U 712, U 713
Gillög	kvinn	geir	spjut	lög	vigd åt, lovad	U 838
Ginnlög	kvinn	geir	spjut	lög	vigd åt, lovad	U 871
Gisl	man	gisl	pil			U Fv 1973:146, U 808, U 809, U 836
Gislög	kvinn	gisl	pil	lög	vigd åt, lovad	U 1168
Gundmund	man	gunnr	strid	munder	beskyddare	U 692
Gundve	man	gunnr	strid	vi	helig, helgedom	U 818
Gunnar	man	gunnr	strid	hari	krigare	U 805, U 818, U 829, U 871, U 1161
Gunnbjörn	man	gunnr	strid	björn	björn	U 763, U 764
Gunnhild	kvinn	gunnr	strid	hild	strid	U 827
Gärdar	man	gård	gård, skydd	hari	krigare	U 809
Harald	man	har	krigshär	valdr	härskare	U 769, U Fv 1973:146
Hedendis	kvinn	heden	strid	diser	kvinniga gudinnor	U 770, U 151
Hedenfast	man	heden	strid	fast	stark, orubblig	U 821
Hedenger	man	heden	strid	geir	spjut	U 642
Hjälmdis	kvinn	hjälm	hjälm	diser	kvinniga gudinnor	U 1165
Holfrid	kvinn	holmer	holme	frid	fred, skön, älskad	U 721
Holmbjörn	man	holme	holmgång	björn	björn	U 739
Holmdis	kvinn	holme	holmgång	diser	kvinniga gudinnor	U 871
Holmfast	man	holme	holmgång	fast	stark, orubblig	U 705, U 706, U 738, U 750, U 836, U 1151, U 1161
Holmger	man	holme	holmgång	geir	spjut	U 751, U 814, U 825, U 837, U 873
Holmlög	kvinn	holme	holmgång	lög	vigd åt, lovad	U 778
Holmsten	man	holme	holmgång	sten	sten, hård, orubblig	U 741, U 763, U 764, U 780
Härjulv	man	har	krigshär	ulv	varg	U 1156
Ingjald	man	Ing	vanaguden Frej	valdr	makt, härskare	U 700, U 701
Ingmund	man	Ing	vanaguden Frej	munder	beskyddare	U 808, U 826
Ingvar	man	Ing	vanaguden Frej	var	värjare, fäktare	U 837
Joger	man	hjør	häst	geir	spjut	U 824
Jorund	man	hjør	häst	munder	beskyddare	U 753
Järund	man	jär	strid	und	stav	U 762, U 779, U 1168

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Kabbe	man		<i>krigaren</i>			U 792
Knut	man		<i>betvingaren</i>			U 818
Kättil	man	kittel	<i>kittelhatt, hjälm</i>			U 798
Lidsman	man	lid	<i>krigshär</i>	mantr	<i>krigsman, krigare</i>	U 755, U 1160
Lidsvald	man	lid	<i>krigshär</i>	vald	<i>härskare</i>	U 734
Livsten	man	liv	<i>värn, skydd</i>	sten	<i>sten, hård, orubblig</i>	U 760, U 767, U 1152, U 1158,
Myndel	man	munder	<i>beskyddare</i>			U 720, U 800
Saxe	man	sax	<i>kniv, kort svärd</i>			U 771
Signjut	man	sigh	<i>seger</i>	njud	<i>att njuta</i>	U 749
Sigrev	man	sigh	<i>seger</i>	rev	<i>glad, munter</i>	U 708, U 746
Sigrid	kvinn	sigh	<i>seger</i>	frid	<i>fred, skön, älskad</i>	U 695, U 819
Sigrun	kvinn	sigh	<i>seger</i>	runa	<i>bokstav, hemlig</i>	U ATA 6243/65
Sigsten	man	sigh	<i>seger</i>	sten	<i>sten, hård, orubblig</i>	U 690
Sigtrygg	man	sigh	<i>seger</i>	trygg	<i>trygg, säker</i>	U 735
Sigumnd	man	sigh	<i>seger</i>	munder	<i>beskyddare</i>	U 777
Sigvalde	man	sigh	<i>seger</i>	vald	<i>härskare</i>	U 759
Spjute	man	spjut	<i>spjut</i>			U 727
Styrbjörn	man	styr	<i>strid, ostyrig</i>	björn	<i>björn</i>	U 691, U 780
Styrfast	man	styr	<i>strid, ostyrig</i>	fast	<i>stark, orubblig</i>	U 836
Styvjald	man	styv	<i>hugga av</i>	valdr	<i>makt, härskare</i>	U 773
Sägrim	man	sä	<i>sjö</i>	grim	<i>harnesk</i>	U 760
Tjälve	man		<i>betvingaren</i>			U 778, U 867
Toke	man		<i>Tors hjälm</i>			U 755
Tore	man	Tor	<i>asaguden Tor</i>	mantr	<i>man. kämpe</i>	U 726, U 727
Torgils	man	Tor	<i>asaguden Tor</i>	gisl	<i>pil</i>	U 774, U 786, U 836
Torgunn	kvinn	Tor	<i>asaguden Tor</i>	gunn	<i>strid</i>	U 789
Torlek	man	Tor	<i>asaguden Tor</i>	lek	<i>kamp, strid</i>	U 753
Tumme	man	Tor	<i>asaguden Tor</i>	munder	<i>gåva eller beskydd</i>	U 719
Ulvheden	man	ulv	<i>varg</i>	heden	<i>strid</i>	U 799
Vigbjörn	man	vig	<i>strid</i>	björn	<i>björn</i>	U 749, U 757
Vigisl	kvinn	vig	<i>strid</i>	gisl	<i>pil</i>	U 746
Vigård	kvinn	vi	<i>helig, helgedom</i>	gerd	<i>skydd, gärde</i>	U 775
Vädralde	man	vädur	<i>gumse</i>	valdi	<i>härskare</i>	U 735
Åfast	man	ag	<i>vass egg</i>	fast	<i>stark, orubblig</i>	U 760
Åfrid	kvinn	ag	<i>vass egg</i>	frid	<i>fred, skön, älskad</i>	U 824
Åger	man	ag	<i>vass egg</i>	geir	<i>spjut</i>	U 817
Åsger	man	as	<i>gud</i>	geir	<i>spjut</i>	U 698, U 759, U 775
Åslek	man	as	<i>gud</i>	lek	<i>kamp, strid</i>	U 774, U 786
Åsmund	man	as	<i>gud</i>	munder	<i>gåva eller beskydd</i>	U 824, U 871
Åtgöt	man	åt	<i>kamp</i>	göt	<i>götisk man</i>	U 800
Ärngisl	man	ären	<i>hård</i>	gisl	<i>pil</i>	U Fv 1973:146, U 828
Äskil	man	as	<i>gud</i>	kittel	<i>kittelhatt, hjälm</i>	U 778
Ödfrid	kvinn	öd	<i>rikedom</i>	frid	<i>fred, skön, älskad</i>	U 829
Ödger	man	öd	<i>rikedom</i>	geir	<i>spjut</i>	U 749, U 817
Öger	man	öd	<i>rikedom</i>	geir	<i>spjut</i>	U 723, U 724

Namn med religiös anknytning

Vikingatidens trosföreställning

Under den period då runstenarna restes i Enabygden hade människorna en icke-kristen trosföreställning i vilken det fanns många olika gudar som ansvarade för olika delar av människans liv. Likt vikingatidens jordbruksfolk levde också gudarna i ett strukturerat samhälle.

Enligt nordbornas tro var den kosmiska ordningen bräcklig. Hoten kom från Utgård och jättarna. Utgårdsmakter ville kullkasta den ordning som bevarade världen från kaos. Gudarna vakade över människorna och kämpade mot Utgårds makter. Världens undergång kallades Ragnarök.

Många gudar

I den nordiska mytologin finns två gudasläkten: asar och vaner. Under vikingatiden dyrkades både kvinnliga och manliga gudar. Gudarna, som i regel upplevdes som goda, vänliga och hjälpsamma, är starka, vackra och större än vanliga människor. De lever mycket längre, men är inte odödliga. Varje gud är speciellt kunnig inom något område. Till de kvinnliga gudarna räknades också valkyrior och diser.

Asar

Asarnas ledare var Oden, "den rasande". Därmed blev han den mäktigaste guden. Tillsammans med sina bröder Vile och Ve skapade Oden världen och de första människorna. Frigg är Odens hustru, Tillsammans har de en dotter och sex söner varav Tor är den äldste. Han är temperamentsfull, men alltid rättvis. Den rödskäggige åskguden, "Dundraren", är böndernas beskyddare och slåss ofta med jättar. Han är gift med Siv och har barnen Mode, Magne och Trud. De främsta asagudarna efter Oden och Tor är Balder, Brage, Forsete, Heimdall, Höder, Tyr, Vale, Vidar och Ull samt den bland asarna upptagne jätten Loke. Begreppet "as" tycks ha fungerat som en samlingsbeteckning för det manliga, bullriga och mjöddrickande, gudakollektivet.

Vaner

Vanerna är gudar och gudinnor som står för fruktbarhet, jordbruk och rikedom. De åkallades vid bröllop, barnafödslar, sådd och skörd och var mästare i *sejd*, en magi som utövades under vikingatiden. Störst bland vanerna är Frej, "Herren", även kallad Frö. Som gud över den heta kärleken, lidelsen, råder han över alltings tillväxt. Frejs syster Freja är vanernas främsta dis, också känd som Vanadis. Hon var lika populär som de manliga asakollegorna Tor och Oden.

Alver

Alver är ett kollektiv övernaturliga väsen. De uppträdde aldrig enskilda, var aldrig namngivna och bilden av dem är splittrad och vag. Beroende på vilken beskrivning man fäster störst vikt vid, kan de betraktas som allt från gudomliga väsen, jämbördiga asarna, till mindre betydelsefulla naturandar.

Skilda kulturer

Vaner-kulten praktiserades mest av den bofasta och jordbrukande befolkningen medan asa-kulten tillämpades i krigarnas gemenskap. Efter döden kom utvalda krigare till Odens rike, *Valhall*. Där fanns ingen plats för kvinnor, som i stället kom till dödsriket *Helheim*.

Personnamn efter gudar

Under vikingatiden var det vanligt att man gav sina barn namn efter någon gudom. Det var ett sätt att knyta barnet till guden och att försäkra sig om livslångt gudomligt beskydd. Barnet fick ofta sitt namn efter familjens husgud. Men gudanamnet fogades då till ett annat namn vilket vanligtvis hämtades från en förfader eller förmoder. Avsikten var att hedra den döde.

Enkla namn efter gudar var i regel tabu. Att använda ett gudanamn rakt av på en människa ansågs respektlöst och man riskerade att dra på sig gudens vrede. Däremot kunde gudars eller gudaväsens namn användas som för- eller efterled.

Populärast var det att ge namn efter gudarna *Tor* och *Frö*. *Tor*, "Dundraren", stred mot jättarna och höll den kosmiska ordningen i schack. *Frö* var fruktbarhetens gud. I stället för *Frö*, *Frej* eller *Freja* använde man ofta namnet *Ing*, som är samma som *Yng* i *Ynglingaätten*, den kungliga Sveaätten. Svearnas kungar hade ju vanaguden *Frö* (*Frej*) som sin urfader.

Personnamn med religiöst innehåll

Namn	Enkelnamn		Förled		Efterled		Totalt		totalt
	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	
asaguden <i>Tor</i>	4	0	9	2	0	0	13	2	15
vanerguden <i>Frö</i> , <i>Ing</i>	0	1	8	3	0	0	8	4	12
fornnordiska asagudar	0	0	7	3	1	0	8	3	11
den kristna guden, <i>Gud</i>	1	3	4	1	0	0	5	4	9
helig, helgad åt, helgedom	0	0	5	1	1	1	6	2	8
diser, kvinnliga gudaväsen	0	0	0	0	0	5	0	5	5
bibliska namn	2	0	0	0	0	0	2	0	2
alver, naturväsen	1	0	1	0	0	0	2	0	2
Summa	8	4	34	10	2	6	44	20	64

Tor-namn	Frö-namn	As-namn	Gud-namn	Helig-namn
Torbjörn	Fröger	Asdjärv	Gudbjörn	Gundve
Tordjärv	Frögärd	Estrid	Gudfast	Vibjörn
Tore	Frösten	Uarasi	Gudlög	Vidjärv
Torfast		Åfrid	Gudmund	Vifast
Torgils	Ing-namn	Åsbjörn	Gudsten	Vigisl
Torgunn	Inga	Åsger	Gulla	Vigärd
Torgöt	Ingbjörn	Åslek	Gulle	Vigöt
Torkunn	Ingebjörn	Åsmund	Gulle	Åsvi
Torlek	Ingefast	Åsvi	Gyda	
Torsten	Ingegerd	Åsbjörn		
Torulv	Ingelev	Åskil	Bibliska namn	Alv-namn
Torunn	Ingjald		Johan, <i>Johannes</i>	Ale
Toke, <i>Torkel</i>	Ingmund	Dis-namn	Tomas	Alver
Tolv, <i>Torulv</i>	Ingvar	Hedendis		
Tumme, <i>Tormund</i>		Hjälmdis		
		Holmdis		
		Ärendis		
		Ödis		

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Ale	man	alv	<i>naturväsen</i>		<i>krigaren, härskaren</i>	U 867
Alver	man	alv	<i>naturväsen</i>	hari	<i>krigare</i>	U 696
Asdjärv	man	as	<i>asagudar</i>	tirf	<i>djärv, modig</i>	U 806
Estrid	kvinn	as	<i>asagudar</i>	fridh	<i>vacker, skön, frid</i>	U 821
Fröger	man	Frö	<i>vanaguden Frej</i>	geir	<i>spjut</i>	U 698, U 723, U 724, U 750, U 1158
Frögärd	kvinn	Frö	<i>vanadisen Freja</i>	gärd	<i>skydd, hägn, gärde</i>	U 1154
Frösten	man	Frö	<i>vanaguden Frej</i>	sten	<i>hård, fast, trofast</i>	U ATA 6243/65, U 791, U 1161
Gudbjörn	man	Gud	<i>kristne guden</i>	björn	<i>björn</i>	U 826
Gudfast	man	Gud	<i>kristne guden</i>	fast	<i>stark, trofast</i>	U 716, U 766, U 836
Gudlög	kvinn	Gud	<i>kristne guden</i>	lög	<i>vigd åt, invigd</i>	U 744
Gudmund	man	Gud	<i>kristne guden</i>	munder	<i>gåva, beskydd</i>	U 785
Gudsten	man	Gud	<i>kristne guden</i>	sten	<i>hård, fast, trofast</i>	U 1158
Gulla	kvinn	Gud	<i>kristne guden</i>	lög	<i>vigd åt, invigd</i>	U 816
Gulle	man	Gud	<i>kristne guden</i>			U 817
Gullev	kvinn	Gud	<i>kristne guden</i>	lög	<i>vigd åt, invigd</i>	U 643
Gundve	man	gunnr	<i>strid</i>	vi	<i>helig, helgedom</i>	U 818
Gyda	kvinn	Gud	<i>kristne guden</i>	frid	<i>frid, fred, älskad</i>	U 744
Hedendis	kvinn	heden	<i>strid</i>	dis	<i>kvinnig gudinna</i>	U 770, U 151
Hjälmdis	kvinn	hjälm	<i>hjälm</i>	dis	<i>kvinnig gudinna</i>	U 1165
Holmdis	kvinn	holm	<i>tvekamp</i>	dis	<i>kvinnig gudinna</i>	U 871
Inga	kvinn	Ing	<i>vanadisen Freja</i>			U 690, U 867, U 873
Ingbjörn	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	björn	<i>björn</i>	U 757
Ingebjörn	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	björn	<i>björn</i>	U 758, U 827
Ingefast	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	fast	<i>stark, fast, trofast</i>	U 727, U 818, U 827
Ingegerd	kvinn	Ing	<i>vanadisen Freja</i>	gerd	<i>gärde, skydd, hem</i>	U 721, U 753
Ingelev	kvinn	Ing	<i>vanadisen Freja</i>	lev	<i>ättling</i>	U 699
Ingjald	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	valdr	<i>makt, härskare</i>	U 700, U 701
Ingmund	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	munder	<i>gåva, beskydd</i>	U 808, U 826
Ingvar	man	Ing	<i>vanaguden Frej</i>	var	<i>värjare, fäktare</i>	U 837
Johan	man		<i>Johannes</i>	<i>Gud har förbarmat sig</i>		U 799
Toke	man	Tor	<i>asaguden</i>			U 755
Tolv	man	Tor	<i>asaguden</i>			U 838
Tomas	man		<i>arameiska</i>		<i>tvilling</i>	U 799
Torbjörn	man	Tor	<i>asaguden</i>	björn	<i>björn</i>	U 838, U 1159
Tordjärv	man	Tor	<i>asaguden</i>	tirf	<i>djärv, modig</i>	U 744
Tore	man	Tor	<i>asaguden</i>			U 726, U 727
Torfast	man	Tor	<i>asaguden</i>	fast	<i>stark, fast, trofast</i>	U 838
Torgils	man	Tor	<i>asaguden</i>	gisl	<i>stråle, pil</i>	U 774, U 786, U 836
Torgunn	kvinn	Tor	<i>asaguden</i>	gunn	<i>strid</i>	U 789
Torgöt	man	Tor	<i>asaguden</i>	göt	<i>götisk man</i>	U 746
Torkunn	man	Tor	<i>asaguden</i>	kunn	<i>känd</i>	U 829
Torlek	man	Tor	<i>asaguden</i>	lek	<i>kamp, strid</i>	U 753
Torsten	man	Tor	<i>asaguden</i>	sten	<i>hård, fast, trofast</i>	U 732, U 733, U ATA 6243/65, U 1152, U 1157, U 1165 U 1165
Torulv	man	Tor	<i>asaguden</i>	ulv	<i>varg</i>	U 756
Torunn	kvinn	Tor	<i>asaguden</i>	unna	<i>unna, älska</i>	U 1162
Tumme	man	Tor	<i>asaguden</i>	munder	<i>gåva, beskydd</i>	U 719
Uarasi	man	uar	<i>varsam</i>	as	<i>asagudar</i>	U 718
Vibjörn	man	vi	<i>helig, helgedom</i>	björn	<i>björn</i>	U 757, U 776, U 798
Vidjärv	man	vi	<i>helig, helgedom</i>	tirf	<i>djärv, modig</i>	U 775
Vifast	man	vi	<i>helig, helgedom</i>	fast	<i>stark, fast, trofast</i>	U 734, U 785, U 1161

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Vigisl	man	vi	helig, helgedom	gisl	stråle, pil	U 746
Vigärd	kvinn	vi	helig, helgedom	gerd	gårde, skydd, hem	U 775
Vigöt	man	vi	helig, helgedom	göt	götisk man	U 706
Åfrid	kvinn	as	asagud	frid	frid, fred, älskad	U 824
Åsbjörn	man	as	asagud	björn	björn	U 751
Åsger	man	as	asagud	geir	spjut	U 698, U 759, U 775
Åslek	man	as	asagud	lek	kamp, strid	U 774, U 786
Åsmund	man	as	asagud	munder	gåva, beskydd	U 824, U 871
Åsvi	kvinn	as	asagud	vi	helig, helgedom	U 703
Ärendis	kvinn	ären	härd	dis	kvinnig gudinna	U 770
Äsbjörn	man	as	asagud	björn	björn	U 726
Äskil	man	as	asagud	kittel	kittelhatt, hjälm	U 778
Ödis	kvinn	öd	rikedom	dis	kvinnig gudinna	U 808

Den kristna gravhällen

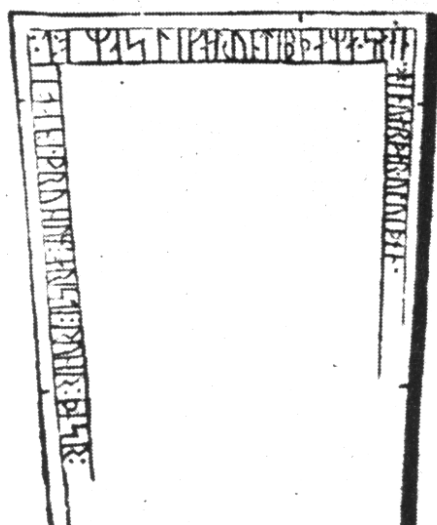
En runristning skiljer ut sig från alla de andra vi har inom kommunen. Det är U 799 som finns i Långtora kyrka. Till skillnad från alla runstenarna ligger en begravd man under stenen, som alltså är en gravhäll.

Gravhällen U 799

Tomas ligger under denna sten. Vården låter Ulvheden göra.
Johan i Brunna han ristade dessa runor.

Ulvheden låter rista stenen som gravhäll för sin döde son Tomas. En far med ett förkristet namn (*ulv* för "varg" och *heden* för "strid") har uppenbarligen blivit kristen eftersom han gett sonen ett bibliskt namn och dessutom anammat det kristna begravningsskicket. Även ristaren har ett kristet namn, Johan efter det bibliska namnet Johannes.

Runforskarna tror att gravhällen ristades i början av 1200-talet och förmodligen är den sista sten som runristades i våra trakter. Stenen markerar övergången från bruket att resa minnesstenar, till det nya kristna gravskicket med hällar.

Namn efter djur

Djur med egenskaper

Ofta ville föräldrarna kombinera en gudoms beskydd med något djurs egenskap. Djurnamn är typiska för folk med schamanism i sin kultur, som till exempel hos Nordamerikas indianer. Djurnamn var betydligt vanligare i pojknamn. Av de 55 djurnamnen var 95 % mansnamn och 5 % kvinnonamn. Björnen var det klart vanligaste djur som användes i personnamnen på Enabygdens runstenar följt av ulf (varg) och örn.

Djuret som barnet förbinds med genom sitt namn kan ses som ett totemdjur, eller kanske ett djur som skulle kunna finnas som en möjlig *hamn* i vuxen ålder, alltså den djurskepnad en fornnordisk krigare eller schaman kunde anta i extas. De mest kända är bärsärkarna antog björnskepnad.

Personnamn från djurvärlden									
Namn	Enkelled		Förled		Efterled		Totalt		totalt
	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	
Björn	1	0	0	0	24	0	25	0	25
Varg	3	0	1	0	9	0	13	0	13
Örn	1	0	5	3	0	0	6	3	9
Igelkott	1	0	1	0	0	0	2	0	2
Häst	0	0	2	0	0	0	1	1	2
Gumse, får, bock, vädur	1	0	1	0	0	0	2	0	2
Ung oxe	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Korp	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Summa	7	0	12	3	33	0	52	3	55
Björn-namn	Varg-namn		Örn-namn		Igelkott-namn		Får-namn		
Abjörn	Arnulv		Are		Igul		Horse		
Arnbjörn	Brynjulv		Arnbjörn		Igulbjörn		Vädralde		
Björn	Estulv		Arnborg						
Farbjörn	Fastulv		Arnfast		Häst-namn		Korp		
Fastbjörn	Härjulv		Arnger		Joger		Rävning		
Gerbjörn	Raskulv		Arngärd		Jorund				
Gudbjörn	Rolf, Rodhulf		Arnlög						
Gunnbjörn	Tolv, <i>Torulv</i>		Arnulv		Oxe				
Holmbjörn	Torulv		Arnvat		Kvigbjörn n				
Igulbjörn	Ulv								
Ingbjörn	Ulvheden		Dubbel-namn						
Ingebjörn	Unnulv		Arnbjörn, <i>örn och björn</i>						
Kvigbjörn	Ödulv		Igulbjörn, <i>igelkott och björn</i>						
Styrbjörn			Kvigbjörn, <i>ung oxe och björn</i>						
Säbjörn			Arnulv, <i>örn och varg</i>						
Tingbjörn									
Torbjörn									
Vibjörn									
Vidbjörn									
Vigbjörn									
Åsbjörn									
Ärenbjörn									
Äsbjörn									
Öbjörn									
Ödbjörn									

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Abjörn	man	ag	<i>spets, vass egg</i>	björn	<i>björn</i>	U 753
Are	man	arn	<i>örn</i>			U 716, U 742
Arnbjörn	man	arn	<i>örn</i>	björn	<i>björn</i>	U 740
Arnborg	kvinn	arn	<i>örn</i>	borg	<i>borg, skydd</i>	U 818
Arnfast	man	arn	<i>örn</i>	fast	<i>orubblig, hård, fast</i>	U 1161
Arnger	man	arn	<i>örn</i>	geir	<i>spjut</i>	U 720
Arngård	kvinn	arn	<i>örn</i>	gård	<i>omgårdad, hem</i>	U 735
Arnlog	kvinn	arn	<i>örn</i>	log	<i>vigd åt, lovad</i>	U 773
Arnulv	man	arn	<i>örn</i>	ulv	<i>varg</i>	U 703
Arnvat	man	arn	<i>örn</i>	hvat	<i>snabb</i>	U 740
Björn	man	björn	<i>björn</i>			U 691, U 731, U 642, U 745, U 768, U 809, U ATA 6243/65, U 868, U 871, U 1162
Brynjulv	man	<i>bryn</i>	brynja	ulv	<i>varg</i>	U 759
Estulv	man	<i>est</i>	Estland	ulv	<i>varg</i>	U 791
Farbjörn	man	<i>fardhe</i>	<i>att fara, resa</i>	björn	<i>björn</i>	U 720
Fastbjörn	man	<i>fast</i>	<i>stark, orubblig</i>	björn	<i>björn</i>	U 1159
Fastulv	man	<i>fast</i>	<i>stark, orubblig</i>	ulv	<i>varg</i>	U 756
Gerbjörn	man	<i>geir</i>	<i>spjut</i>	björn	<i>björn</i>	U 712, U 713
Gudbjörn	man	<i>Gud</i>	<i>den kristne</i>	björn	<i>björn</i>	U 826
Gunnbjörn	man	<i>gunnr</i>	<i>strid</i>	björn	<i>björn</i>	U 763, U 764
Holmbjörn	man	<i>holme</i>	<i>holmgång</i>	björn	<i>björn</i>	U 739
Horse	man	<i>horse</i>	<i>bock, vådur</i>			U 792
Härjulv	man	<i>har</i>	krigshär	ulv	<i>varg</i>	U 1156
Igul	man	<i>igul</i>	<i>igelkott</i>			U 758, U 1154
Igulbjörn	man	<i>igul</i>	<i>igelkott</i>	björn	<i>björn</i>	U 1160
Ingbjörn	man	<i>Ing</i>	<i>vanaguden Frej</i>	björn	<i>björn</i>	U 757
Ingebjörn	man	<i>Ing</i>	<i>vanaguden Frej</i>	björn	<i>björn</i>	U 758, U 827
Joger	man	<i>hjør</i>	<i>häst</i>	geir	<i>spjut</i>	U 824
Jorund	man	<i>hjør</i>	<i>häst</i>	munder	<i>gåva, beskydd</i>	U 753
Kvigbjörn	man	<i>kvig</i>	<i>ung oxe</i>	björn	<i>björn</i>	U 732
Raskulv	man	<i>rask</i>	<i>rask, snabb</i>	ulv	<i>varg</i>	U 1155
Rolf	man	<i>Rodulf</i>	<i>hrodr, ära</i>	ulv	<i>varg</i>	U 793, U 1155
Rävning	man	<i>ravn</i>	<i>corp</i>	ing	<i>ättling, son</i>	U 759
Styrbjörn	man	<i>styr</i>	<i>strid, ostyrig</i>	björn	<i>björn</i>	U 691, U 780
Säbjörn	man	<i>sä</i>	<i>sjö</i>	björn	<i>björn</i>	U 750
Tingbjörn	man	<i>ting</i>	<i>tingsplats</i>	björn	<i>björn</i>	U 795
Tolv	man	<i>Torulf</i>	<i>Tor</i>	ulv	<i>varg</i>	U 838
Torbjörn	man	<i>Tor</i>	<i>asaguden</i>	björn	<i>björn</i>	U 838, U 1159
Torulv	man	<i>Tor</i>	<i>asaguden</i>	ulv	<i>varg</i>	U 756
Ulv	man	<i>ulv</i>	<i>varg</i>			U 803, U 871, U 1159
Ulvheden	man	<i>ulv</i>	<i>varg</i>	heden	<i>strid</i>	U 799
Unnulv	man	<i>unn</i>	<i>unna, älska</i>	ulv	<i>varg</i>	U 1153
Vibjörn	man	<i>vi</i>	<i>helig, helgedom</i>	björn	<i>björn</i>	U 757, U 776, U 798
Vidbjörn	man	<i>vidher</i>	<i>skog</i>	björn	<i>björn</i>	U 1163
Vigbjörn	man	<i>vig</i>	<i>strid</i>	björn	<i>björn</i>	U 749, U 757
Vädralde	man	<i>vådur</i>	<i>gumse</i>	valdi	<i>härskare</i>	U 735
Åsbjörn	man	<i>as</i>	<i>asagudar</i>	björn	<i>björn</i>	U 751
Ärenbjörn	man	<i>aren</i>	<i>hård, gård, hem</i>	björn	<i>björn</i>	U 1163
Äsbjörn	man	<i>as</i>	<i>asagudar</i>	björn	<i>björn</i>	U 726
Öbjörn	man	<i>öd</i>	<i>rikedom</i>	björn	<i>björn</i>	U 774
Ödbjörn	man	<i>öd</i>	<i>rikedom</i>	björn	<i>björn</i>	U 692, U 870
Ödulv	man	<i>öd</i>	<i>rikedom</i>	ulv	<i>varg</i>	U 871

Namn efter naturen

Namn efter naturen

För människor som lever nära naturen blir den en självklar inspirationskälla för namnsättning. Av de 18 naturnamnen är 94 % mansnamn och 6 % kvinnonamn.

Personnamn från naturen									
Namn	Enkelled		Förled		Efterled		Totalt		totalt
	mån	kvinnor	mån	kvinnor	mån	kvinnor	mån	kvinnor	
Sten	1	0	0	0	7	0	8	0	8
Sjö	0	0	3	0	0	0	3	0	3
Skog	0	0	2	0	1	0	3	0	3
Alm	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Berghäll	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Holme	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Vik	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Summa	1	0	8	1	8	0	17	1	18

Sten-namn	Sjö-namn	Skogs-namn	Berghäll-namn
Frösten	Säbjörn	Vidbjörn	Hallsten
Gudsten	Sägrim	Vidhugse	
Hallsten	Säre	Ärnvid	
Holmsten			
Livsten	Vik-namn	Träd-namn	Dubbel-namn
Sigsten	Viking	Almger	Hallsten, <i>berghäll och sten</i>
Sten			
Torsten	Holme-namn		
	Holfrid		

Namn	kön	förled	betyder	efterled	betyder	runsten
Almger	man	alm	<i>trädet alm</i>	geir	<i>spjut</i>	U 749
Frösten	man	Frö	<i>vanaguden Frej</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U ATA 6243/65, U 791, U 1161
Gudsten	man	Gud	<i>den kristne</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U 1158
Hallsten	man	hall	<i>häll, bergshäll</i>	sten	<i>hård, orubblig</i>	U 771
Holfrid	kvinnor	holmer	<i>holme</i>	frid	<i>frid, skön, älskad</i>	U 721
Holmsten	man	holme	<i>holmgång</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U 741, U 763, U 764, U 780
Livsten	man	Liv	<i>värn, skydd</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U 760, U 767, U 1152, U 1158, U 1161
Sigsten	man	sigh	<i>seger</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U 690
Sten	man	sten	<i>hård, fast</i>			U 776
Säbjörn	man	sä	<i>sjö</i>	björn	<i>björn</i>	U 750
Sägrim	man	sä	<i>sjö</i>	grim	<i>harnesk</i>	U 760
Säre	man	sä	<i>sjö</i>	rev	<i>glad, munter</i>	U 729
Torsten	man	Tor	<i>asaguden</i>	sten	<i>hård, fast</i>	U 732, U 733, U ATA 6243/65, U 1152, U 1157, U 1165
Vidbjörn	man	vidher	<i>skog</i>	björn	<i>björn</i>	U 1163
Vidhugse	man	vidher	<i>skog</i>	hugse	<i>att tänka</i>	U 729
Viking	man	vik	<i>vik</i>	ing	<i>ättling, son</i>	U 802, U 813
Ärnvid	man	aren	<i>hård, gård, hem</i>	vidher	<i>skog</i>	U 810

Brytningstider

Tre till fyra släktled

Som vi inledningsvis påpekade ristades runstenarna i Enabygden under en förvånansvärt kort tidsperiod på 80-100 år, mellan åren 1020 och 1120. Det betyder att de speglar en tid som berör tre till fyra generationer.

1020

förkristen tid

1120

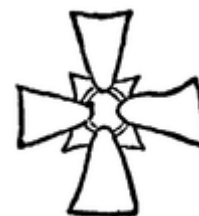
kristnandeprocess

farfar	far		
farmor		barn	barnbarn
morfar	mor		
mormor			

Under den perioden inleddes två för människorna viktiga samhällsprocesser: enandet till ett kungarike samt landets kristnande.

Många runstenar hade kristna budskap

Mot bakgrund av att alla personnamn på Enabygdens runstenar var förkristna utom två – *Tomas* och *Johan* (se sidan 25) – får vi förmoda att de flesta människorna inte var kristna – åtminstone inte vid periodens början. Men under resarperioden bröt kristendomen stegvis igenom. Det framgår av förekomsten av bönetexter och kristna kors, som symboliserar livet efter detta, det paradiset, dit de kristnas själar ska komma efter döden. Sammanlagt 72 runstenar av de 156 ristade stenarna med tydbara runor har någon form av kristna budskap, alltså nästan hälften (46 %).

Runstenar med kristna budskap

runstenar med enbart bön
runstenar med enbart kors
runstenar med både bön och kors

antal runstenar

25
36
21
72

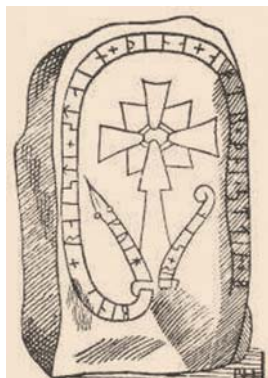
Summa

Exempel på böner

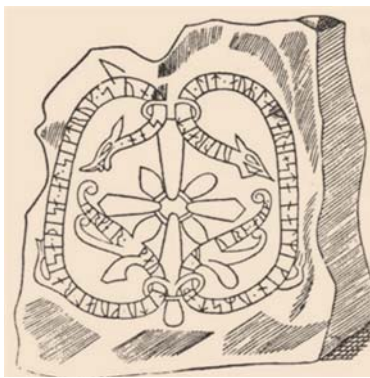
		antal runstenar
U 690	Gud hjälpe hans själ väl.	30
U 758	Gud hjälpe hans ande bättre än han har gjort sig förtjänt av	3
U 866	Gud och Guds moder hjälpe hans själ.	1
U 699	Han dog i Danmark i vita kläder.	1
U 719	Krist låte Tummes själ komma i ljus och paradiset och i den bästa värld för kristna	1

U 724

U 732

U 735

U 755

Enkelnamnen

Trots att de flesta personnamnen var sammansatta förekom också enkelnamn. Så här fördelas de mellan könen:

<i>Enkelnamn</i>	<i>antal namn</i>	<i>%</i>
mansnamn	63	85
kvinnonamn	9	12
både för män och kvinnor	2	3
<i>Summa</i>	<i>74</i>	<i>100</i>

De här 73 enkelnamnen finns på runstenar i Enköpings kommun:

Namn	kön	som betyder	runsten
Ale	man	<i>Alvkrigaren, Alvhärskaren</i>	U 867
Alver	man	<i>Alvkrigaren</i>	U 696
Are	man/kv	<i>Örnen</i>	U 716, U 742
Assur	man	<i>Han som ger svar på tal</i>	U 768, U 1162
Atle	man	<i>Lillefar, Den vilde, kortform för Attila</i>	U 761
Bahrtr	man	<i>Den ljuse</i>	U 1155
Balle	man	<i>Den djärve, Den farlige</i>	U 705, U 707, U 721, U 726, U 729, U 740, U 744, U 750, U 753, U 756, U 757, U 770, U 819, U 829, U 873, U 1161
Banke	man	<i>Han som bankar, Han som bullrar</i>	U 778
Björn	man	<i>Björnen</i>	U 691, U 731, U 642, U 745, U 768, U 809, U ATA 6243/65, U 868, U 871, U 1162
Bolla	kvinn	<i>Den runda, kortform för Ingeborg</i>	U 867
Brune	man	<i>Den brune, Han med ögonbrynen</i>	U 699, U 716, U 763, U 764
Dan	man	<i>Dansken</i>	U 749, U 814
Djärv	man	<i>Den djärve</i>	U Fv 1993:235, U 721
Eliv	man	<i>Den alltid levande</i>	U 697
Erik	man	<i>Alltid härskare, Ensam härskare</i>	U 1165
Est	man	<i>Esten, från Estland eller har varit i Estland</i>	U 766, U 780, U 1158
Gag	man	<i>Den krokige, Den klumpige</i>	U 828
Gammal	man	<i>Den äldste</i>	U 1153
Gilde	man	<i>Gillesbrodern</i>	U 642
Gisl	man	<i>Pilen, Strålen</i>	U Fv 1973:146, U 808, U 809, U 836
Gulla	kvinn	<i>Den gulliga, smeknamn för Gudlög</i>	U 816
Gulle	man	<i>Den gullige, smeknamn för Gudhlef</i>	U 817
Gute	man	<i>Gotlänningen</i>	U 700, U 701, U 723, U 724
Gyda	kvinn	<i>Älskad av Gud, kortform för Gudfrid</i>	U 744
Helga	kvinn	<i>Den lycklige</i>	U 793
Horse	man	<i>Bocken, Väduret</i>	U 792
Håkon	man	<i>Den högättade</i>	U 828
Igul	man	<i>Igelkotten</i>	U 758, U 1154
Inga	kvinn	<i>Älskad av Ing, kortform för Ingeborg eller Ingrid Beskyddad av Ing</i>	U 690, U 867, U 873
Jarl	man	<i>Den förnäme, Den frie</i>	U 762, U 779
Johan	man	<i>Grekiskans Johannes, Herren är nådig Gud har förbarmat sig</i>	U 799
Kabbe	man	<i>Kämpen</i>	U 792
Kale	man	<i>Fri man, smeknamn för Karl (jämför vårt Kalle)</i>	U 708

Namn	kön	som betyder	runsten
Knut	man	<i>Betvingaren, Den käck, Den frimodige</i>	U 818
Krok	man	<i>Den krokige</i>	U 866, U 1156
Kår	man	<i>Den lockige, Den krushårige</i>	U 643, U 792
Kåre	man	<i>Den lockige, Den krushårige</i>	U 797, U 866
Kättil	man	<i>Den hjälmprydde</i>	U 798
Labus	man	<i>Han med trasiga skor</i>	U 751
Lafse	man	<i>Ende arvingen, smeknamn för Leif</i>	U 751, U 1159
Luden	man	<i>Den ludne</i>	U 831
Myndel	man	<i>Gåvan</i>	U 720, U 800
Nase	man	<i>Han med näsan</i>	U 1163
Nocke	man	<i>Gamle ungarlen, motsvarighet till nucka</i>	U 768, U 1165
Olev	man	<i>Förfaderns ättling, från Olov, Olof och Olav</i>	U 695, U 705, U 712, U 713, U 718, U 867
Rok	man	<i>Lång drasut, av ordet räkel</i>	U 756, U 870
Rolf	man	<i>Ärans varg, kortform av Rodhulf</i>	U 793, U 1155
Runa	kvinn	<i>Den runkunniga. Hon med hemlig visdom</i>	U 745
Rune	man	<i>Den runkunnige, Han med hemlig visdom</i>	U 789, U 790
Sair	kvinn	ännu inte uttolkat	U 708
Salve	man	<i>Den bleke</i>	U 836
Saxe	man	<i>Det korta svärdet</i>	U 771
Skarde	man	<i>Den harmynte</i>	U 769
Slake	man	<i>Den slake</i>	U 773
Slor, Slora	man/kv	<i>Den slarvige</i>	U 692, U 814
Snorre	man	<i>Den raske, Vildhjärnan</i>	U 1156
Spjute	man	<i>Han med spjutet</i>	U 727
Sten	man	<i>Den hårdföre, Den osårbar</i>	U 776
Sven	man	<i>Ynglingen</i>	U 727, U 775, U 819
Svärre	man	<i>Bråkstaken, Den våldsamme</i>	U 790
Tavest	man	<i>Tavesten, Tavestland i Finland</i>	U 722
Tjälve	man	<i>Betvingaren</i>	U 778, U 867
Toke	man	<i>Tors hjälm, kortform för Torkel</i>	U 755
Tolv	man	<i>Tors varg, Tors kämpe, kortform för Torulf</i>	U 838
Tomas	man	<i>Tvillingen, från arameiskans ord för "tvilling"</i>	U 799
Tore	man	<i>Tors kämpe</i>	U 726, U 727
Tumme	man	<i>Tors gåva, Beskyddad av Tor smeknamn för Tormund</i>	U 719
Ulv	man	<i>Vargen</i>	U 803, U 871, U 1159
Åke	man	<i>Lillefar, Åkermannen</i>	U 1158
Ängle	man	<i>Den krokige</i>	U 1151
Öda	kvinn	<i>Den rika</i>	U 821
Öpir	man	<i>Skrikhalsen</i>	U 1159
Örjar	man	<i>Öbon, namnet förekommer ännu på Island</i>	U 797

Förleden

	Förled	betydelse	Antal		Totalt antal	
			män	kvinnor	namn	belägg
1.	Tor-	guden Tor	9	2	11	20
2.	As-	de fornnordiska gudarna	7	2	9	13
3.	Arn-	örn	5	3	8	8
4.	Ing-	annat namn för Frö och Freja	6	2	8	14
5.	Sig-	seger	6	2	8	10
6.	Öd-	rikedom	5	3	8	12
7.	Aren-	härd	5	2	7	8
8.	A-	spets eller egg	6	1	7	8
9.	Holm-	holmgång eller tvekamp	4	2	6	19
10.	Gud-	den kristna guden	4	1	5	7
11.	Gunn-	strid	4	1	5	10
12.	Vi-	helig eller helgedom	4	1	5	9
13.	O-	negationen "inte"	5	0	5	7
14.	An-	ännu inte uttolkat	3	0	3	4
15.	Frö	Frö och Freja	2	1	3	9
16.	Ger-	spjut	1	2	3	4
17.	Heden-	hednisk	2	1	3	4
18.	Sä-	sjö	3	0	3	3
19.	Est-	Estland	2	0	2	2
20.	Fast-	stark, trofast	2	0	2	2
21.	Folk-	krigshär, mängd, hop, skara	2	0	2	2
22.	Har-	här, krigshär eller härskare	2	0	2	3
23.	Jor-	strid	2	0	2	4
24.	Lid-	krigshär	2	0	2	4
25.	Rod-	ära	2	0	2	2
26.	Styr-	strid	2	0	2	4
27.	Ting-	tingsplats	2	0	2	2
28.	Vid-	skog	2	0	2	2
29.	Vig-	strid	1	1	2	3
30.	Alm-	trädet alm	1	0	1	1
31.	Bryn-	brynja	1	0	1	1
32.	Far-	att fara eller resa	1	0	1	1
33.	Fot-	fot	1	0	1	1
34.	Gisl-	pil eller stråle	0	1	1	1
35.	Gärd-	gård, gärde eller inhägnad	1	0	1	1
36.	Hall-	häll, bergshäll	1	0	1	1
37.	Halv-	halv, till hälften	1	0	1	7
38.	Hjälm-	hjälm	0	1	1	1
39.	Hol-	holme	0	1	1	1
40.	Igul-	igelkott	1	0	1	1
41.	Jo-	häst	1	0	1	1
42.	Karl-	namnet Karl	1	0	1	1
43.	Kigu-	smycke	1	0	1	1
44.	Kvig-	ung oxe	1	0	1	1
45.	Liv-	värn eller beskydd	1	0	1	5
46.	Rask-	rask, snabb, duglig	1	0	1	1
47.	Räv-	corp	1	0	1	1
48.	Spjall-	skada eller berättelse	1	0	1	1
49.	Styv-	hugga av	1	0	1	1
50.	Svart-	svart, mörk	1	0	1	1
51.	Tid-	tid	1	0	1	6
52.	Uar-	varsamt	1	0	1	1
53.	Ulv-	varg	1	0	1	1
54.	Unn-	att unna eller älska	1	0	1	1
55.	Vik-	vik	1	0	1	2
56.	Väd-	vädur, gumse, bock	1	0	1	1
57.	Åt-	kamp	1	0	1	1
58.	Änne-	panna	1	0	1	1
	Summa		128	30	158	244

Tor-**11 namn: 9 mans- och 2 kvinnonamn**

Förledet kommer från den populära **guden Tor**, "dundraren". Tor bringar ordning ur kaos. Han dyrkades främst av enkelt folk. Tor var böndernas och trälarnas gud.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torbjörn	man	björn	Tors björn	U 838, U 1159
Tordjäv	man	<i>djäv</i> , modig	Modig som Tor	U 744
Torfast	man	<i>fast</i> , stark	Trofast Tor	U 838
Torgils	man	<i>gils</i> , stråle, pil		U 774, U 786, U 836
Torgunn	kvinn	<i>gunn</i> , strid	Tors stridsmö	U 789
Torgöt	man	<i>göt</i> , götisk man	Tors götiske man	U 746
Torkunn	man	<i>kunn</i> , känd	Känd av Tor	U 829
Torlek	man	<i>lek</i> , kamp	Tors kämpe	U 753
Torsten	man	<i>sten</i> , hård, trofast		U 732, U 733, U ATA 6243/65, U 1152, U 1157, U 1165 U 1165
Torulv	man	<i>ulv</i> , varg	Tors varg	U 756
Torunn	kvinn	<i>unna</i> , älska	Älskad av Tor	U 1162

As-**9 namn: 7 mans- och 2 kvinnonamn**

Förledet kommer från *as*, de fornnordiska **asarna**. I den nordiska mytologin fanns två gudasläkten: asar och vaner. Begreppet "asar" tycks ha fungerat som en samlingsbeteckning för det manliga gudakollektivet. De främsta asagudarna var Oden och Tor samt den bland asarna upptagne jätten Loke.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Asdjäv	man	<i>djäv</i> , djäv	Den djärve asen	U 806
Estrid	kvinn	<i>fridh</i> , vacker, frid, fred	Asarnas fred	U 821
Åsbjörn	man	björn	Asarnas björn	U 751
Åsger	man	<i>ger</i> , spjut	Asarnas spjut	U 698, U 759, U 775
Åslek	man	<i>lek</i> , strid,	Stridsasen	U 774, U 786
Åsmund	man	<i>mund</i> , gåva	Asarnas gåva	U 824, U 871
Åsvi	kvinn	<i>vi</i> , helgedom	Helgad åt asarna	U 703
Åsbjörn	man	björn	Asarnas björn	U 726
Äskil	man	<i>kil</i> , kittel, hjälm	Asarnas hjälm	U 778

Arn-**8 namn: 5 mans- och 3 kvinnonamn**

Förledet är det fornnordiska namnet för **örn**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Arnbjörn	man	björn	Örnbjörnen	U 740
Arnborg	kvinn	<i>borg</i> , beskydd	Den skyddande örnen	U 818
Arnfast	man	<i>fast</i> , fast, trofast, hård	Den trofaste örnen	U 1161
Arnger	man	<i>ger</i> , spjut	Örnspjutet	U 720
Arngärd	kvinn	<i>gärd</i> , skydd, hägn	Hemmets örn	U 735
Arnlog	kvinn	<i>log</i> , vigd åt	Vigd åt örnen	U 773
Arnulv	man	<i>ulv</i> , varg	Örnvargen	U 703
Arnvat	man	<i>vat</i> , snabb	Snabb som örnen	U 740

Ing-**8 namn: 6 mans- och 2 kvinnonamn**

Förleden är ett annat namn för **Frö**, som betyder "Herre", **fruktbarhetens gudar**, syskonen **Frej** och **Freja**, som var vaner men bodde hos asarna som fredsgisslan efter kriget mellan de båda gudagrupperna.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ingbjörn	man	björn	Ings björn	U 757
Ingebjörn	man	björn	Ings björn	U 758, U 827
Ingefast	man	<i>fast</i> , stark, trofast	Ings trofaste	U 727, U 818, U 827
Ingegerd	kvinn	<i>gerd</i> , skydd	Beskyddad av Ing	U 721, U 753
Ingelev	kvinn	<i>lev</i> , ättling	Ings ättling, Ings son	U 699
Ingjald	man	(<i>v</i>) <i>al</i> <i>d</i> <i>i</i> , härskare	Ings härskare	U 700, U 701
Ingmund	man	<i>mund</i> , beskyddare	Beskyddad av Ing	U 808, U 826
Ingvar	man	<i>var</i> , värjare	Ings fäktare	U 837

Sig-**8 namn: 6 mans- och 2 kvinnonamn**Förledet kommer från ordet *sigh*, som betyder **seger**.

Namn	kön	efterled	tolkning	runsten
Signjut	man	<i>njud</i> , njuta	Segernjutaren	U 749
Sigrev	man	<i>rev</i> , glad, munter	Den segerglade	U 708, U 746
Sigrid	kvinn	<i>frid</i> , skön	Den segersköna	U 695, U 819
Sigrun	kvinn	<i>run</i>	Den segerrika	U ATA 6243/65
Sigsten	man	<i>sten</i> , hård, fast, trofast	Den segerfaste	U 690
Sigtrygg	man	<i>trygg</i> , trygge	Den segersäkre	U 735
Sigumnd	man	<i>mund</i> , gåva, beskydd	Segerskyddaren	U 777
Sigvalde	man	<i>valde</i> , härskare	Segershärskaren	U 759

Öd-**8 namn: 5 mans- och 3 kvinnonamn**

Förledet är ett gammalt nordiskt ord, *auðr*, som betyder **rikedom**. Ordet motsvaras av *Ed-* i flera inlånade mansnamn från engelskan som *Edgar*, *Edward* och *Edvin*. Ordet *öd* lever kvar i begreppet *Uppsala öd*, ett samlingsnamn på det jordagods som anslagits till sveakungars försörjning och hovhållning under förkristen tid. Kungen fick använda avkastningen från Uppsala öd efter eget behag, men han fick inte göra någonting som minskade godsets omfattning eller dess avkastning. Uppsala öd bestod av kungsgårdar med ett antal omkringliggande mindre brukningsenheter som gårdar och torp. En särställning bland kungsgårdarna hade de så kallade husabyarna. Den exakta omfattningen av Uppsala öd är okänd, men mellan 70 och 100 olika platser fanns för att kungen och hans folk skulle försörjas hela året.

Namn	kön	efterled	tolkning	runsten
Öbjörn	man	<i>björn</i>	Den rika björnen	U 774
Ödbjörn	man	<i>björn</i>	Den rika björnen	U 692, U 870
Ödfrid	kvinn	<i>frid</i> , fred, frid, vacker	Den fredsrika	U 829
Ödger	man	<i>ger</i> , spjut	Det rika spjutet	U 749, U 817
Ödgård	kvinn	<i>gård</i> , skydd, gärde	Det rika hemmet	U 821, U 839
Ödis	kvinn	<i>dís</i> , kvinnligt gudaväsen	Den gudsrika mön	U 808
Ödulv	man	<i>ulv</i> , varg	Den rika vargen	U 871
Öger	man	<i>ger</i> , spjut	Det rika spjutet	U 723, U 724

Aren-**7 namn: 5 mans- och 2 kvinnonamn**

Förledet kommer ur ordet *arin* (aren), som betyder **hård**, en fornlämningstyp som registreras i samband med fornminnesinventeringar. Enligt Riksantikvarieämbetets definition är en hård en "avgränsad eldplats" som anlagts utomhus eller inne i en kåta, en hydda eller ett hus. Vi tolkar ordet som "hem".

Namn	kön	efterled	tolkning	runsten
Arenger	man	<i>ger</i> , spjut	Hemmets spjut	U 1163
Ärenbjörn	man	<i>björn</i>	Hemmets björn	U 1163
Ärendis	kvinn	<i>dís</i> , kvinnliga gudaväsen	Hemmets gudinna	U 770
Ärngisl	man	<i>gisl</i> , "pil" eller "stråle"	Hemmets pil	U Fv 1973:146, U 828
Ärnlev	man	<i>lev</i> , "ättling"	Hemmets son	U 756
Ärnlög	kvinn	<i>lög</i> , "vigd åt"	Vigd åt hemmet	U 1152
Ärnvid	man	<i>vid</i> , "skog"	Hemmets skog	U 810

A-**7 namn: 6 mans- och 1 kvinnonamn**Förledet betyder **vass spets, udd** eller **egg**.

Namn	kön	efterled	tolkning	runsten
Abjörn	man	<i>björn</i>	Skarpa björnen	U 753
Åfast	man	<i>fast</i> , skarp och hård	Skarpa eggen	U 760
Åfrid	kvinn	<i>frid</i>	Den vackra eggen	U 824
Åger	man	<i>ger</i> , spjut	Det vassa spjutet	U 817
Agute	man	<i>gute</i> , gotlänning	Den skarpe gotlänningen	U 719, U 768
Amunde	man	<i>mund</i> , gåva, beskydd	Den skarpe beskyddaren	U 839
Ågöt	man	<i>göt</i> , götisk man	Den skarpe göten	U 755

Holm-**6 namn: 4 mans- och 2 kvinnonamn**

Förledet kommer från det fornnordiska ordet *hólmganga* som betyder **holmgång** eller **tvekamp**. En holmgång var en typ av **envig** (latin *duellum*), en duell på liv och död som utkämpades efter bestämda regler på en liten holme eller noga avgränsad yta för att lösa tvister. Den som nekade en utmaning till holmgång kunde bli förklarad *niding* och fick skymfas utan risk för påföljd. Vinnaren kunde ibland ha rätt till förlorarens hustru och ägodelar. Enligt isländska sagor fanns krigare som reste runt och missbrukade rätten att utmana män på holmgång för att lägga beslag på allt vad de ägde.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Holmbjörn	man	<i>björn</i>	Björnkämpen	U 739
Holmdis	kvinn	<i>dis, gudinna</i>	Tvekampens dis	U 871
Holmfast	man	<i>fast, stark, trofast</i>	Den starke kämpen	U 705, U 706, U 738, U 750, U 836, U 1151, U 1161
Holmger	man	<i>ger, spjut</i>	Kampspjutet	U 751, U 814, U 825, U 837, U 873
Holmlög	kvinn	<i>lög, vigd åt</i>	Vigd åt kampen	U 778
Holmsten	man	<i>sten, hård, fast</i>	Den hårde kämpen	U 741, U 763, U 764, U 780

Gud-**5 namn: 4 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet är det kristna ordet för **Gud** som motsvarar det fornnordiska begreppet Ase eller *Frö* som betyder "Herre". Ord för utomvärldslig gudom har existerat i så gott som samtliga kulturer. Inom olika religioner uppfattas guden eller gudarna på mycket olika sätt.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gudbjörn	man	<i>björn</i>	Guds björn	U 826
Gudfast	man	<i>fast, stark, trofast</i>	Guds trofaste	U 716, U 766, U 836
Gudlög	kvinn	<i>lög, vigd åt</i>	Vigd åt Gud	U 744
Gudmund	man	<i>mund, gåva, beskydd</i>	Guds gåva	U 785
Gudsten	man	<i>sten, hård, fast</i>	Guds trofaste	U 1158

Gunn-**5 namn: 4 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer från det fornnordiska ordet *gunn* som betyder **strid**. Andra ord för "strid" var *lek, hild, vig, jär* och *styr*. Vikingarna stred nästan alltid till fots. Först gick de sköldbärande kämparna. De bildade en "sköldmur", som tog emot kastspjut och pilar. Vanligtvis stred man med skölden i vänster hand och ett svärd eller en yxa i den högra. Man parerade med skölden, men måste man parera med svärdet använde man flatsidan. Om man slog klingorna mot varandra blev svärderna snart förstörda. I kamp man mot man måttade man huggen mot huvud, hals, axlar och bål. Spjutet stötte man oftast med, men det fanns också kastspjut.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gundmund	man	<i>mund, gåva, beskydd</i>	Stridsbeskyddaren	U 692
Gundve	man	<i>ve (eller vi), helgedom</i>	Helgad för strid	U 818
Gunnar	man	krigare, stridsman	Krigaren	U 805, U 818, U 829, U 871, U 1161
Gunnbjörn	man	<i>björn</i>	Stridsbjörnen	U 763, U 764
Gunnhild	kvinn	<i>hild, strid</i>	Stridsmän	U 827

O-**5 namn: 5 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet är en negation som betyder **inte**, jämför med de norrländska uttrycken att vara o-, till exempel "oäten".

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ofeg	man	<i>feg, feg</i>	Den som inte är feg	U 770, U 868
Onekr	man	<i>nekr, böja</i>	Låter sig inte böjas	U 870
Onäv	man	<i>näv, näsa</i>	Han med näsan	U 773
Osyrg	man	<i>syrg, sörja</i>	Den som inte sörjer	U 707, U 742
Otrygg	man	<i>trygg, trygg</i>	Den otrygge	U 769

Vi-**5 namn: 4 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer ur ordet *vi*, som betyder **helig** eller **helgedom**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Vibjörn	man	<i>björn</i>	Den heliga björnen	U 757, U 776, U 798
Vidjärv	man	<i>djärv, djärv</i>	Den heligt djärve	U 775
Vifast	man	<i>fast, stark, trofast</i>	Heligt trofast	U 734, U 785, U 1161
Vigärd	kvinn	<i>gerd, skydd, hägn, gärde</i>	Heligt beskyddad	U 775
Vigöt	man	<i>göt, götisk man</i>	Den helige göten	U 706

An-**3 namn: 3 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet är **ännu inte uttolkat**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Andvätt	man	<i>wit</i> , vänd	Vänd mot fienden	U 643, U 809
Anund	man	<i>und</i> , stav		U 815
Anunde	man	<i>und</i> , stav		U 804

Frö-**3 namn: 2 mans- och 1 kvinnonamn**Förledet kommer från gudsbegreppet **Frö** som betyder "Herre". **Fruktbarhetens gudar** var syskonen **Frej** och **Freja**. De var vaner, men bodde hos asarna som fredsgisslan efter kriget mellan de båda guda-grupperna.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Fröger	man	<i>ger</i> , spjut	Frös spjut	U 698, U 723, U 724, U 750, U 1158
Frögård	kvinn	<i>gård</i> , skydd, hägn	Frös skydd	U 1154
Frösten	man	<i>sten</i> , hård, fast	Frös trofaste	U ATA 6243/65, U 791, U 1161

Ger-**3 namn: 1 mans- och 2 kvinnonamn**

Förleden kommer från ordet *ger*, som betyder **spjut**. De flesta spjut hade långa, smala spetsar av järn. Vikingarna använde olika slags spjut. "Geir", eller den finare modellen "gaflak", kastades av stridande till fots. "Svidan"-spjutet hade två hakar, "knävlar", på var sin sida om spetsen som såg till att vapnet inte trängde längre in i motståndarens kropp, än att det gick att dra ut igen. Detta spjut användes också till jakt. Det fanns också ett spjut med mycket brett blad, som användes som huggvapen samt ett spjut, "spjör" eller "spjot", som var en sorts lans för stötar, som användes av ryttare.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gerbjörn	man	björn	Björnspjutet	U 712, U 713
Gillög	kvinn	<i>lög</i> , vigd åt	Spjutmön	U 838
Ginnlög	kvinn	<i>lög</i> , vigd åt	Spjutmön	U 871

Heden-**3 namn: 2 mans- och 1 kvinnonamn**Förledet betyder **strid**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Hedendis	kvinn	<i>dis</i> , gudinna	Stridens gudinna	U 770, U 1151
Hedenfast	man	<i>fast</i> , stark, trofast	Den stridsstarke	U 821
Hedenger	man	<i>ger</i> , spjut	Stridsspjutet	U 642

Sä-**3 namn: 3 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **sjö**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Säbjörn	man	<i>björn</i>	Sjöbjörnen	U 750
Sägrim	man	<i>grim</i> ,		U 760
Särev	man	<i>rev</i> , munter	Munter som sjön	U 729

Est-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder en som varit i **Estland**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Estman	man	<i>man</i> , man	Han som varit i Estland	U 771
Estulv	man	<i>ulv</i> , varg	Den estniska vargen	U 791

Fast-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **stark, fast** eller **trofast**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Fastbjörn	man	<i>björn</i>	Stark som en björn	U 1159
Fastulv	man	<i>ulv</i> , varg	Stark som en varg	U 756

Folk-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från det urgermanska ordet *fulka*, **krigsskara** i betydelsen "mängd, hop, skara". Ordet är sannolikt besläktat med orden *fylka* eller *fylke*, som betyder folk.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Folkad	man	<i>ad</i> , betyder kanske	Härens krigare	U 1161
Folkger	man	<i>ger</i> , spjut	Härens spjut	U 805

Har-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer av ordet **hird**, **krigshär** eller **härskare**. Andra ord för "krigshär" var *folk* (se ovan) och *lid* (se nedan). En hird kunde vara ett helt hushåll, men framför allt betecknar ordet en hövding eller härskares närmsta krigarskara. Männen i hirden hade svurit sin härskare trohet mot att han försåg dem med mat, bostad och allt de kunde behöva i sitt soldatliv. Dessa kämpar kallades *huskarlar*. De var erfarna soldater och bildade kärnan i en vikingaarmé. Förutom att de var stridsvana bidrog de också till att stärka de mer oerfarna krigarnas mod. En huskarl skulle inte bara vara en tapper krigare utan helst också vara en god skald och berättare.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Harald	man	<i>ald</i> ,	Härföraren	U 769, U Fv 1973:146
Härjulv	man	<i>ulv</i> , varg	Härens varg	U 1156

Jo-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *jo*, som betyder **häst**. Vildhästar följde inlandsisen när den för 10 000 år sedan drog sig norrut. I slutet av stenåldern, för ca 3 000 år sedan, blev hästen ett husdjur. På 400-talet började nordbon att rida. Hästarna, som var små och satta, var rikemannens mest uppskattade ägodel. Han tog med dem i graven och offrade dem i blotet. På 700-talet utvecklades bröstselen och hästen blev ett viktigt dragdjur när den kunde dra tunga lass utan att strypa sig själv. Innan dess var det mest oxen som drog plog eller vagn. Bröstselen gav 4-5 gånger bättre dragkraft än oket. Med bröstselen kunde en häst ersätta två oxar. Under vikingatiden gick hästarna oskodd. På vintern hade de en enkel brodd i varje hov. De användes som draghjälp när åkern plöjdes och timmer släpades i skogen. Hästen användes också i för att färdas längre sträckor och vid strider. Stigbygel, som kom till Skandinavien under vikingatiden, gjorde att man kunde sitta på hästen med böjda knän och få ökat stöd. På så sätt kunde ryttaren lägga sin tyngd bakom ett nedåtriktat svärdshugg och en bågskytt reser sig upp. Joger, som nämns på runstenen, stred förmodligen till häst med spjut. I dag finns fyra nordiska häst-raser som härstammar från den vikingatida hästen, som påminde om dagens fjord- och islandshästar.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Joger	man	<i>ger</i> , spjut	Spjutet till häst	U 824
Jorund	man	<i>jära</i> , strid	Stridskämpan	U 753

Lid-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer av ordet *lid* som betyder **krigshär**. Andra ord för "krigshär" var *hird* och *folk* (se ovan).

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Lidsman	man	<i>man</i> , man	Härens krigare	U 755, U 1160
Lidsvald	man	<i>vald</i> , härskare	Härföraren, hövding	U 734 U 734

Rod-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **ära**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Rodmund	man	<i>mund</i> , gåva, beskydd	Äresgåvan	U 692
Rodäl	man	<i>äl</i> , ättling	Ärans ättling	U 824

Styr-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet, kommer ur ordet *styr* som betyder **strid**. Andra ord för "strid" var *vig*, *jor*, *lek*, *gunn* och *hild*.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Styrbjörn	man	<i>björn</i>	Stridsbjörnen	U 691, U 780
Styrfast	man	<i>fast</i> , stark, hård	Den hårde kämpan	U 836

Ting-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **tingsplats**, en utvald plats utomhus där tinget hölls under vikingatiden. Vid tinget avgjordes tvister och beslutades i gemensamma frågor inför publik som skulle minnas vad man sett och hört. Det kan vara svårt att höra i en folksamling, men en symbolhandling ser man. Till insignierna hörde sen gammalt en stav, förmodligen en avbarkad hasselkäpp. Det finns uttryck som säger att vid förlikning och avtal "höll man i staven". Att "låta staven falla" motsvarar vårt klubbslag. Under förkristen tid var tingsplatsen troligen även offerplats. Efter kristnandet lades tingsplatsen ofta i anslutning till en kyrka.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Tingbjörn	man	<i>björn</i>	Tingplatsens björn	U 795
Tingfast	man	<i>fast</i> , stark, trofast	Trofast tinget	U 873

Vid-**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *vid*, som betyder **skog**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Vidbjörn	man	<i>björn</i>	Skogsbjörnen	U 1163
Vidhugse	man	<i>hugse</i> , tänka	Tänker skogsvida	U 729

Vig-**2 namn: 1 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *vig*, som betyder **strid**. Andra ord för "strid" var *styr*, *jor*, *lek*, *gunn* och *hild*.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Vigbjörn	man	<i>björn</i>	Stridsbjörnen	U 749, U 757
Vigisl	kvinn	<i>isl</i> , <i>gisl</i> , pil	Stridspilen	U 746

Alm-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *almr*, trädet **alm**, det enda träd som nämns på runstenarna och som användes till pilar och spjut. Pilbågarna var ofta av manslängd och tillverkades av idegran eller alm. De starkaste bågarna hade almträ på innersidan och idegran på yttersidan. Kombinationen gav extra spänst och kraft. Namnet lvar betyder "Idegrans-spännare". Bågsträngen tvinnades av djursenor.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Almger	man	<i>ger</i> , spjut	Almspjutet	U 749

Bryn-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **brynja**. Den vanligaste brynjan var en lång skinnväst, eller jacka. För att öka skyddet syddes metallplattor eller metallringar fast men de här ringbrynjorna var dyra och tog lång tid att tillverka. De var också mycket tunga. De flesta vikingar tycks därför ha föredragit att strida i läderbrynjor.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Brynjulv	man	<i>ulv</i> , varg	Vargbrynjan	U 759

Far-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer troligen av verbet *fara* som betyder **resa** eller **fara**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Farbjörn	man	<i>björn</i>	Den resande björnen	U 720

Fot-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet **fot**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Fotrad	man	<i>rad</i> , råd	Fotens råd	U Fv 1973:146

Gisl-**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet för **pil** eller **stråle**. Vikingatidens pil hade ett smalt skaft av almträ med styrfjädrar och en skåra för bågsträngen. Den vassa pilspetsen tillverkades av ben, sten eller metall och har därför bevarats till vår tid och blivit viktig vid typologiseringen och tidsbestämningen av olika kulturer. Det fanns många olika typer av pilspetsar. *Bodkin* hade en smal och vanligtvis trehörning spets som kunde tränga genom brynjor och skydd av olika slag.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gislög	kvinn	<i>lög</i> , vigd åt	Vigd åt pilen	U 1168

Gärd-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från det fornsvenska ordet *gærbe* som betyder **inhägnat område, gärde** eller **gård**. Under vikingatiden ersattes hägnader av sten med gärdesgårdar av trä, mest en eller gran. De äldsta gärdesgårdarna var så kallade *flätgärdesgårdar* som började tas i bruk redan under järnåldern. De hade enkla stolpar, med ca en halv meters avstånd. Under 1000-talet började man göra *hankgärdesgårdar* med parvis uppsatta lodräta störrar av gran som hölls ihop av vidjeband, *hank*. Mellan störrparen sattes snedställda *gärdslen*, som var ca 4 meter långa kvistade toppar från gran. Gärdslets tjockända vilade på den översta hanken..

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gärdar	man		Gårdens krigare	U 809

Hall-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet **häll** eller **bergshäll**. Hällen är den del av berggrunden som påverkats av mekaniska krafter så att växtlighet saknas. Berggrundens yta är alltså inte är övertäckt av jordlager eller växtlighet. Våra bergshällar i Skandinavien har ofta en slät och mjukt rundad yta, som skapades under istiden.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Hallsten	man	<i>sten</i> , hård, fast	Den stenhårde	U 771

Halv-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet **halv, till hälften**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Halvdan	man	<i>dan</i> , dansk	Halvdansk	U 737, U 749, U Fv 1973:146, U 808, U 818, U 1157, U 1162

Hjälm-**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet **hjälm**. Det finns få samtida avbildningar av hjälmar men de som finns saknar horn. Faktum är att man bara hittat några få vikingahjälmar i hela Skandinavien, vilket kanske innebär att vikingarna inte var så glada i hjälmar som man tror. Myten om de behornade vikingahjälmarna kan härledas till antikens historiker, Plutarkos (46-127 e.Kr.) som skrev att *cimbrerna* – ett germanskt folk som romarna ansåg kom från Jylland – bar djurhorn på sina hjälmar. Idén om de behornade hjälmarna togs upp igen av romantikens konstnärer på 1800-talet. På 1820-talet gav svensken Gustav Malmström vikingarna horn i sina illustrationer till Tegnér's diktverk Frithiofs saga. Boken kom ut på flera språk och myten spreds. Naturligtvis hade vikingarna inte horn på hjälmarna. I strid skulle hornen fångat upp yx- och svärdshugg och antingen gått av, slungat hjälmen av vikingens huvud, eller – om den satt fast ordentligt – brutit nacken på honom. I vardagligare situationer skulle de varit mindre farliga, men lika obekväma och onödiga.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Hjälmdis	kvinn	<i>dis</i> , gudinna	Hjälmsens mö	U 1165

Hol-**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *holm*, som betyder **holme**, en liten, ofta obebodd ö. På vikingatiden då vattnet stod 5 meter högre än i dag hade Mälaren av en rik skärgård med mängder av öar och holmar.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Holfrid	kvinn	<i>frid</i> , skön, vacker	Sköna holmen	U 721

Igul-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet för **igelkott**. Den första leden, *igel*, är troligtvis en form av det germanska ordet för spjutudd. I folktron anses igelkotten vara ett lyckodjur.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Igulbjörn	man	björn	Igelkottsbjörnen	U 1160

Jär-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förleden kommer av ordet *jära* som betyder **strid**. Andra ord för "strid" var *vig*, *styr*, *lek*, *gunn* och *hild*.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Järund	man	<i>jära</i> , strid	Stridskämpan	U 762, U 779, U 1168

Karl-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer troligen av mansnamnet **Karl**, som betyder "fri man".

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Karlung	man	<i>ung</i> , ättling	Karls ättling	U 1163

Kigu-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder kanske **smycke**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Kigumantr	man	<i>mantr</i> , man	Den flärdfulle mannen	U 720

Kvig-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *kvig*, som betyder **ung ox**. Oxar användes under vikingatiden som dragdjur när åkern plöjdes och timmer släpades i skogen. Nötkreatur hölls främst för att ge mjölk och i andra hand kött. De flesta ben som arkeologerna funnit är från fullvuxna kor, som slaktats när mjölkproduktionen hos djuren avtagit.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Kvigbjörn	man	björn	Oxbjörnen	U 732

Liv-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **värn** och **beskydd**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Livsten	man	<i>sten</i> , hård eller trofast	Den trogne beskyddaren	U 760, U 767, U 1152, U 1158, U 1161

Rask-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **rask** eller **duglig**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Raskulv	man	<i>ulv</i> , varg	Snabb som vargen	U 1155

Räv-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *ravn*, som betyder **corp**. Korpen har samexisterat med människor i tusentals år. Deras förmåga att lösa problem har lett till uppfattningen att de är mycket intelligenta. Under lång tid har korpen förekommit i mytologi, folklöre och konst. I många kulturer, bland annat i Norden, vördades korpen som andlig varelse eller gud. Oden hade två korpar, *Hugin* "den hågade" eller "tanken" och *Munin*, "den som bryr sig" eller "minnet". Korparna gestaltar *vad som är* (Munin) och *vad som är på gång* (Hugin) för den allvetande Oden.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Rävning	man	<i>ing</i> , ättling, son	Korpens son	U 759

Spjall-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet kommer från ordet *spjall*, som betyder **skada** eller möjligen **berättelse**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Spjallbode	man	<i>bode</i> , budbärare	Budbäraren	U 727

Styv-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet kommer från ordet *styv*, som betyder **hugga av**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Styvjald	man	<i>v(ald)r</i> , härskare	Huggets härskare	U 773

Svart-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **svart** eller **mörk**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Svarthövde	man	<i>hövde</i> , huvud	Den svarthåriga	U 825

Tid-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **tid**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Tidkume	man	<i>kume</i> , komma	Han som kommer i tid	U 733, U 742, U 759, U 771, U 775, U 828

Uar-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Förledet betyder **varsam**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Uarasi	man	<i>as</i> , asaguden	Den som asarna behandlar varsamt	U 718

Ulv-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *ulv*, det ursprungliga ordet för **varg**, ett så kallat noanamn, det vill säga en omskrivning för att slippa kalla djuret vid dess rätta namn. På andra germanska språk finns de med ulv besläktade orden "wolf" på engelska och tyska. På fornnordiska hette varg "wulfar", men i nordgermanska språk har *w* i början av ord fallit bort när det följts av *o* eller *u*. Ordet varg betydde ursprungligen "dråpare" eller "strypare". I den fornnordiska mytologin hade guden Oden vargarna *Gere* och *Freke*, "den spjuthuggande" och "den glupske".

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ulvheden	man	<i>heden</i> , hednisk	Den hedniska vargen	U 799

Unn-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **unna** eller **älska**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Unnulv	man	<i>ulv</i> , varg	Den vargen älskar	U 1153

Vik-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **vik**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Viking	man	<i>ing</i> , son, ättling	Vikens son	U 802, U 813

Väd-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *vädur*, som betyder gumse eller **bock**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Vädralde	man	<i>alde</i> , härskare	Gumsehärskaren	U 735

At-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet kommer från ordet *at*, som betyder **kamp**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Åtgöt	man	<i>göt</i> , gotisk man	Den gotiske kämpan	U 800

Änne-**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Förledet betyder **panna**.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>efterled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ännebrant	man	<i>brant</i> , brant	Han med den branta pannan	U 705

Efterleden

	Efterled	betydelse	Antal		Totalt antal	
			män	kvinnor	namn	belägg
1.	-björn	björnen	24	0	24	32
2.	-ger	spjut	12	0	12	24
3.	-fast	hård, fast, trofast	10	0	10	22
4.	-ulv	varg	9	0	9	9
5.	-lög	vigd åt	0	7	7	13
6.	-mund	gåva, beskydd	7	9	7	9
7.	-sten	hård, fast, trofast	7	0	7	21
8.	-ald	härskare	6	0	6	8
9.	-dis	diserna, kvinnliga gudaväsen	0	5	5	6
10.	-frid	vacker, skön, frid, fred	0	5	5	6
11.	-gärd	skydd, gård, gärde, inhägnad	0	5	5	7
12.	-göt	göt, götisk man	4	0	4	4
13.	-und	stav	4	0	4	8
14.	-ar	krigare	3	0	3	7
15.	-djärv	djärv	3	0	3	3
16.	-gisl	pil, stråle	2	1	3	4
17.	-man	man	3	0	3	4
18.	-ing	ättling, son	2	0	2	3
19.	-lek	kamp	2	0	2	3
20.	-lev	ättling	1	1	2	2
21.	-rev	glad, munter	2	0	2	2
22.	-trygg	trygg	2	0	2	2
23.	-vi	helig, helgedom	1	1	2	2
24.	-as	fornnordiska gudar	1	0	1	1
25.	-bode	budbärare	1	0	1	1
26.	-borg	borg, beskydd	0	1	1	1
27.	-brant	brant	1	0	1	1
28.	-dan	dansk	1	0	1	6
29.	-feg	feg	1	0	1	2
30.	-grim	ännu ej uttolkat	1	0	1	1
31.	-gunn	strid	0	1	1	1
32.	-gute	gotlänning	1	0	1	2
33.	-heden	hednisk	1	0	1	1
34.	-hild	strid	0	1	1	1
35.	-hugse	att tänka	1	0	1	1
36.	-hövde	huvud	1	0	1	1
37.	-kil	kittel, hjälm	1	0	1	1
38.	-kume	att komma	1	0	1	6
39.	-kunn	känd	1	0	1	1
40.	-nekr	att kuva eller böja	1	0	1	1
41.	-njut	att njuta	1	0	1	1
42.	-näv	näsa	1	0	1	1
43.	-rad	råd	1	0	1	1
44.	-run	runa	0	1	1	1
45.	-syrg	sorg	1	0	1	2
46.	-ung	ättling	1	0	1	1
47.	-unn	att unna eller älska	0	1	1	1
48.	-var	värja, värjare	1	0	1	1
49.	-vat	snabb	1	0	1	1
50.	-vid	skog	1	0	1	1
51.	-vätt	vätte, det underjordiska väsendet	1	0	1	2
52.	-äl	älv	1	0	1	1
	Summa		128	30	158	244

-björn**24 namn: 24 mans- och 0 kvinnonamn**

Efterledet -björn är det allra vanligaste och användes bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Abjörn	man	<i>A</i> , spets, egg	Skarpa björnen	U 753
Arnbjörn	man	<i>Arn</i> , fornnord för örn	Örnbjörnen	U 740
Farbjörn	man	<i>Far</i> , fara, resa	Den resande björnen	U 720
Fastbjörn	man	<i>Fast</i> , stark, fast, trofast	Stark som en björn	U 1159
Gerbjörn	man	<i>Ger</i> , spjut	Björnspjutet	U 712, U 713
Gudbjörn	man	<i>Gud</i> , <i>den kristna</i>	Guds björn	U 826
Gunnbjörn	man	<i>Gunn</i> , strid	Stridsbjörnen	U 763, U 764
Holmbjörn	man	<i>Holm</i> , holmgång	Björnkämpen	U 739
Igulbjörn	man	<i>Igul</i> , igelkott	Igelkottsbjörnen	U 1160
Ingbjörn	man	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Ings björn	U 757
Ingebjörn	man	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Ings björn	U 758
Kvigbjörn	man	<i>Kvig</i> , ung ox	Oxbjörnen	U 732
Styrbjörn	man	<i>Styr</i> , strid	Stridsbjörnen	U 691, U 780
Säbjörn	man	<i>Sä</i> , sjö	Sjöbjörnen	U 750
Tingbjörn	man	<i>Ting</i> , tingsplats	Tingsplatsens björn	U 795
Torbjörn	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors björn	U 838, U 1159
Vibjörn	man	<i>Vi</i> , helig, helgedom	Den heliga björnen	U 757, U 776, U 798
Vidbjörn	man	<i>Vid</i> , skog	Skogsbjörnen	U 1163
Vigbjörn	man	<i>Vig</i> , strid	Stridsbjörnen	U 749, U 757
Åsbjörn	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Asarnas björn	U 751
Ärenbjörn	man	<i>Aren</i> , härd, hem	Hemmets björn	U 1163
Äsbjörn	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Asarnas björn	U 726
Öbjörn	man	<i>Öd</i> , rikedom	Den rika björnen	U 774
Ödbjörn	man	<i>Öd</i> , rikedom	Den rika björnen	U 692, U 870

-ger**12 namn: 12 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **spjut** (se sidan 36), användes bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Almger	man	<i>Alm</i> , trädet alm	Almspjutet	U 749
Arenger	man	<i>Aren</i> , härd, hem	Hemmets spjut	U 1163
Arnger	man	<i>Arn</i> , fornnord för örn	Örnspjutet	U 720
Folkger	man	<i>Folk</i> , folk	Folkets spjut	U 805
Fröger	man	Frö, guden Frö eller Frej	Frös spjut	U 698, U 723, U 724, U 750, U 1158
Hedenger	man	<i>Heden</i> , hednisk	Hedniska spjutet	U 642
Holmger	man	<i>Holm</i> , holmgång	Kampspjutet	U 751, U 814, U 825, U 837, U 873
Joger	man	<i>Jo</i> , häst	Hästspjutet	U 824
Åger	man	<i>A</i> , spets, egg	Det vassa spjutet	U 817
Åsger	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Asarnas spjut	U 698, U 759, U 775
Ödger	man	<i>Öd</i> , rikedom	Det rika spjutet	U 749, U 817
Öger	man	<i>Öd</i> , rikedom	Det rika spjutet	U 723, U 724

-fast**10 namn: 10 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet betyder **hård, fast** eller **trofast**, användes bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Arnfast	man	<i>Arn</i> , fornnord för örn	Den trofaste örnen	U 1161
Gudfast	man	<i>Gud</i> , <i>den kristna</i>	Guds trofaste	U 716, U 766, U 836
Hedenfast	man	<i>Heden</i> , hednisk	Hedniskt trofast	U 821
Holmfast	man	<i>Holm</i> , holmgång	Den starke kämpen	U 705, U 706, U 738, U 750, U 836, U 1151, U 1161
Ingefast	man	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Ings trofaste	U 727, U 818, U 827
Styrfast	man	<i>Styr</i> , strid	Den hårde kämpen	U 836
Tingfast	man	<i>Ting</i> , tingsplats	Trofast tinget	U 873
Torfast	man	Guden Tor, dundraren	Tors trofaste	U 838

Vifast	man	Vi, helig, helgedom	Heligt trofast	U 734, U 785, U 1161
Åfast	man	A, spets, egg	Skarpa eggen	U 760

-ulv

9 namn: 9 mans- och 0 kvinnonamn

Efterledet kommer från ordet *ulv*, det ursprungliga ordet för **varg** (se sidan 41), användes bara för män.

Namn	kön	förled	tolkning	runsten
Arnulv	man	<i>Arn</i> , fornord för örn	Örnvargen	U 703
Brynjulv	man	<i>Bryn</i> , brynja	Vargbrynjan	U 759
Estulv	man	Est, Estland	Den estniska vargen	U 791
Fastulv	man	<i>Fast</i> , stark, fast, trofast	Stark som en varg	U 756
Härjulv	man	<i>Har</i> , krigshär, härskare	Härens varg	U 1156
Raskulv	man	<i>Rask</i> , rask, duglig	Snabb som vargen	U 1155
Torulv	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors varg	U 756
Unnulv	man	<i>Unn</i> , unna, älska	Den vargen älskar	U 1153
Ödulv	man	<i>Öd</i> , rikedom		U 871

-lög

7 namn: 0 mans- och 7 kvinnonamn

Efterledet, som betyder **vigd åt**, användes bara för kvinnor.

Namn	kön	förled	tolkning	runsten
Arnlög	kvinn	<i>Arn</i> , fornord för örn	Vigd åt örnen	U 773
Gillög	kvinn	<i>Ger</i> , spjut	Spjutmön	U 838
Ginnlög	kvinn	<i>Ger</i> , spjut	Spjutmön	U Fv 1973:146, U 808, U 809, U 836
Gislög	kvinn	<i>Gisl</i> , pil, stråle	Vigd åt pilen	U 826
Gudlög	kvinn	<i>Gud</i> , den kristna	Vigd åt Gud	U 785
Holmlög	kvinn	<i>Holm</i> , holmgång	Vigd åt kampen	U 741, U 763, U 764, U 780
Ärnlög	kvinn	<i>Aren</i> , härd, hem	Vigd åt hemmet	U 1152

-mund

7 namn: 7 mans- och 0 kvinnonamn

Efterledet, som betyder **gåva** eller **beskydd**, användes bara för män.

Namn	kön	förled	tolkning	runsten
Amunde	man	A, spets, egg	Den skarpe beskyddaren	U 839
Gudmund	man	<i>Gud</i> , den kristna	Guds gåva	U 1158
Gundmund	man	<i>Gunn</i> , strid	Stridsbeskyddaren	U 818
Ingmund	man	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Beskyddad av Ing	U 808, U 826
Rodmund	man	<i>Rod</i> , ära	Äresgåvan	U 824
Sigumnd	man	<i>Sigh</i> , seger	Segerskyddaren	U 759
Åsmund	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Asarnas gåva	U 824, U 871

-sten

7 namn: 7 mans- och 0 kvinnonamn

Efterledet, som betyder **hård, fast, trofast**, användes i Enabygden bara för en man.

Namn	kön	förled	tolkning	runsten
Frösten	man	<i>Frö</i> , guden Frö eller Frej	Frös trofaste	U ATA 6243/65, U 791, U 1161
Gudsten	man	<i>Gud</i> , den kristna	Guds trofaste	U 1158
Hallsten	man	<i>Hall</i> , håll, bergshäll	Den stenhårde	U 771
Holmsten	man	<i>Holm</i> , holmgång	Den hårde kampen	U 741, U 763, U 764, U 780
Livsten	man	<i>Liv</i> , värn, beskydd	Den trogne beskyddaren	U 760, U 767, U 1152, U 1158, U 1161
Sigsten	man	<i>Sigh</i> , seger	Den segerfaste	U 690
Torsten	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors åskvigg	U 732, U 733, U ATA 6243/65, U 1152, U 1157, U 1165

-ald**6 namn: 6 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, från ordet (*v*)*aldr*, som betyder **härskare**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Harald	man	<i>Har</i> , krigshär, härskare	Härföraren	U 769, U Fv 1973:146
Ingjald	man	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Ings härskare	U 700, U 701
Lidsvald	man	<i>Lid</i> , krigshär	Härföraren	U 734
Sigvalde	man	<i>Sigh</i> , seger	Segershärskaren	U 759
Styvjald	man	<i>Styv</i> , hugga av	Huggets härskare	U 773
Vädralde	man	<i>Väd</i> , vädur, gumse, bock	Gumsen	U 735

-dis**5 namn: 0 mans- och 5 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från *diserna*, de **kvinnliga gudaväsen**a, användes bara i namn för kvinnor.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Hedendis	kvinn	<i>Heden</i> , hednisk	Hednisk gudinna	U 770, U 1151
Hjälmdis	kvinn	<i>Hjäl</i> m, hjälm	Hjälmens mö	U 1165
Holmdis	kvinn	<i>Holm</i> , holmgång	Tvekampens dis	U 871
Ärendis	kvinn	<i>Aren</i> , härd, hem	Hemmets gudinna	U 770
Ödis	kvinn	<i>Öd</i> , rikedom	Den gudsrika mön	U 808

-frid**5 namn: 0 mans- och 5 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **vacker, skön, frid**, användes i Enabygden bara för kvinnor.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Estrid	kvinn	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Asarnas fred	U 821
Holfrid	kvinn	<i>Holm</i> , holme	Sköna holmen	U 721
Sigrid	kvinn	<i>Sigh</i> , seger	Den segersköna	U 695, U 819
Åfrid	kvinn	<i>A</i> , spets, egg	Den vackra eggen	U 824
Ödfrid	kvinn	<i>Öd</i> , rikedom	Den fredsrika	U 829

-gärd**5 namn: 0 mans- och 5 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **skydd, gård, gärde, inhägnad**, användes i Enabygden bara för kvinnor.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Arngärd	kvinn	<i>Arn</i> , fornnordiska, örn	Hemmets örn	U 735
Frögärd	kvinn	<i>Frö</i> , guden Frö eller Frej	Frös skydd	U 1154
Ingegerd	kvinn	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Beskyddad av Ing	U 721, U 753
Vigärd	kvinn	<i>Vi</i> , helig, helgedom	Heligt beskyddad	U 775
Ödgärd	kvinn	<i>Öd</i> , rikedom	Det rika hemmet	U 821, U 839

-göt**4 namn: 4 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **göt, götisk man**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torgöt	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors götiske man	U 746
Vigöt	man	<i>Vi</i> , helig, helgedom	Den helige göten	U 706
Ågöt	man	<i>A</i> , spets, egg	Den skarpe göten	U 755
Åtgöt	man	<i>At</i> , kamp	Den götiske kämpen	U 800

-und**4 namn: 4 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som eventuellt betyder **stav**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Anund	man	<i>An</i> , ännu inte uttolkat		U 815, U 829, U 839
Anunde	man	<i>An</i> , ännu inte uttolkat		U 804
Jorund	man	<i>Jära</i> , strid	Stridsstaven	U 753
Järund	man	<i>Jära</i> , strid	Stridsstaven	U 762, U 779, U 1168

-ad, -ar**3 namn: 3 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från ordet *ar*, **krigare**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Folkad	man	<i>Folk</i> , folk	Folkets krigare	U 1161
Gunnar	man	<i>Gunn</i> , strid	Krigaren	U 805, U 818, U 829, U 871, U 1161
Gårdar	man	<i>Gärd</i> , gård, inhägnad	Gårdens krigare	U 809

-djärv**3 namn: 3 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer ur ordet *istirf*, **djärv**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Asdjärv	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Den djärve asen	U 806
Tordjärv	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors djärve man	U 744
Vidjärv	man	<i>Vi</i> , helig, helgedom	Den heligt djärve	U 775

-gisl**3 namn: 2 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **pil** eller **stråle**, användes i Enabygden för både kvinnor och män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torgisl	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors pil	U 774
Vigisl	kvinn	<i>Vi</i> , helig, helgedom	Den helgade pilen	U 746
Ärngisl	man	<i>Aren</i> , härd, hem	Hemmets pil	U Fv 1973:146, U 828

-man**3 namn: 3 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer ur ordet *mantr*, **man**, användes i Enabygden bara för män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Estman	man	<i>Est</i> , Estland	Esten	U 771
Kigumantr	man	<i>Kigu</i> , smycke	Den flärdfulle mannen	U 720
Lidsman	man	<i>Lid</i> , krigshär	Härens krigare	U 755, U 1160

-ing**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **ättling** eller **son**, användes i Enabygden bara för två män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Rävning	man	<i>Ravn</i> , korp	Korpens son	U 759
Viking	man	<i>Vik</i> , vik	Vikens son	U 802, U 813

-lek**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **kamp**, användes i Enabygden bara för två män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torlek	man	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors kämpe	U 753
Åslek	man	<i>As</i> , fornnordiska gudar	Stridsasen	U 774, U 786

-lev**2 namn: 1 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **ättling**, användes i Enabygden för både en kvinna och en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ingelev	kvinn	<i>Ing</i> , guden Frö eller Frej	Ings ättling	U 699
Ärnlev	man	<i>Aren</i> , härd, hem	Hemmets ättling	U 756

-rev**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **glad**, **munter**, användes i Enabygden bara för två män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Sigrev	man	<i>Sigh</i> , seger	Den segerglade	U 708
Säre	man	<i>Sä</i> , sjö	Munter som sjön	U 729

-trygg**2 namn: 2 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **trygg**, användes i Enabygden bara för två män.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Otrygg	man	O, negationen "inte"	Den otrygge	U 769
Sigtrygg	man	<i>Sigh</i> , seger	Den segertrygge	U 735

-ve, -vi**2 namn: 1 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, från ordet *vi* eller *ve*, som betyder **helig** och **helgedom**, användes i Enabygden både för en kvinna och för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gundve	man	<i>Gunn</i> , strid	Helgad för strid	U 818
Åsvi	kvinna	As, fornnordiska gudar	Helgad av asarna	U 703

-as**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från ordet **as**, den förkristna guden, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Uarasi	man	<i>Uar</i> , varsam	Den varsamme asen	U 718

-bode**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **budbärare**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Spjallbode	man	<i>Spjall</i> , skada, berättelse	Budbäraren	U 727

-borg**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **borg**, användes i Enabygden bara för en kvinna.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Arnborg	kvinna	<i>Arn</i> , fornnord för örn	Örnborgen	U 818

-brant**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **brant**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ännebrant	man	<i>Änne</i> , panna	Den branta pannan	U 705

-dan**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från ordet *dan* som betyder **dansk**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Halvdan	man	<i>Halv</i> , halv, till hälften	Halvdansk, Till hälften dansk	U 737, U 749, U Fv 1973:146, U 808, U 818, U 1157

-feg**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **feg**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ofeg	man	O, negationen "inte"	Den som inte är feg	U 770, U 868

-grim**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **ansiktsmask**, **harnesk**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Sägrim	man	Sä, sjö,		U 760

-gunn**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **strid**, användes i Enabygden bara för en kvinna.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torgunn	kvinna	<i>Tor</i> , guden, "dundraren"	Tors stridsmö	U 789

-gute**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **gotlänning**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Agute	man	A, spets, egg	Skarpa björnen	U 719, U 768

-heden**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**

Efterledet, som betyder **hednisk**, användes i Enabygden bara för en man. *Hedning* var de kristnas benämning av alla icke-kristna. När kristendomen var utbredd inom det romerska riket kallades alla som inte var kristna för "lantbor", *pagani*, *campani* och på de germanska språken *heiden*, "hedbor", *hedningar*. Hedendomen innefattar alltså alla andra religionsformer än den bibliska religionen. Ibland undantas numera även islam från hedendomen eftersom man uppfattar en släktskap mellan denna religion och kristendomen.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Ulvheden	man	Ulv, varg	Den hedniska vargen	U 799

-hild**1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **strid**, användes i Enabygden bara för en kvinna.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Gunnhild	kvinn	Gunn, strid	Stridsmän	U 827

-hugse**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från ordet *hugse*, som betyder **tänka**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Vidhugse	man	Vid, skog	Tänker skogsvida	U 729

-hövde**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **huvud**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Svarthövde	man	Svart, svart, mörk	Den svarthårige	U 825

-kil**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **kittel** eller **hjälm**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Äskil	man	As, fornnordiska gudar	Asarnas hjälm	U 778

-kume**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som betyder **att komma**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Tidkume	man	Tid, tid	Han som kommer i tid	U 733, U 742, U 759, U 771, U 775, U 828

-kunn**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, från ordet *kunn*, som betyder **känd**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Torkunn	man	Tor, guden, "dundraren"	Känd av Tor	U 829

-nekr**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet, som kommer från ordet för **kuva** eller **böja**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Onekr	man	O, negationen "inte"	Den som inte böjer sig	U 870

-njut**1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn**Efterledet *njud*, som betyder **njuta**, användes i Enabygden bara för en man.

<i>Namn</i>	<i>kön</i>	<i>förled</i>	<i>tolkning</i>	<i>runsten</i>
Signjut	man	Sigh, seger	Segernjutaren	U 749

-näv					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som kommer ur ordet för näsa , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Onäv	man	O, negationen "inte"	Han utan näsa	U 773	
-rad					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som betyder råd , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Fotrad	man	Fot, fot	Fotens råd	U Fv 1973:146	
-run					1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn
Efterledet, som betyder runa , användes i Enabygden bara för en kvinna.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Sigrun	kvinna	Sigh, seger	Segerrunan	U ATA 6243/65	
-syrg					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som betyder sorg , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Osyrg	man	O är en negation	Den sorglöse	U 707, U 742	
-ung					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som betyder ättling , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Karlung	man	Karl, mansnamnet Karl	Karls ättling	U 1163	
-unn					1 namn: 0 mans- och 1 kvinnonamn
Efterledet, som kommer från ordet unna som betyder älska , användes i Enabygden bara för en kvinna.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Torunn	kvinna	Tor, guden, "dundraren"	Älskad av Tor	U 1162	
-var					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som kommer från ordet för värja , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Ingvar	man	Ing, guden Frö, Frej	Ings fäktare	U 837	
-vat					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som kommer från ordet (<i>h</i>)vat som betyder snabb , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Arnvat	man	Arn, fornnordiska, örnen	Snabb som örnen	U 740	
-vid					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som kommer från ordet <i>vid</i> som betyder skog , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Ärnvid	man	Aren, härd, hem	Hemmets skog	U 810	
-vätt					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som kommer från ordet wit, wanduR, betyder <i>vänd mot</i> och användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Andvätt	man	And, inte uttolkade	Vänd mot fienden	U 809, U 643	
-äl					1 namn: 1 mans- och 0 kvinnonamn
Efterledet, som betyder älv , användes i Enabygden bara för en man.					
Namn	kön	förled	tolkning	runsten	
Rodäl	man	Rod, ära	Ärans älv	U 824	

Vad betyder namnen?

A

Abjörn	M	A björn	Skarpa björnen ag, udd, spets, vass egg björn	U 753
Agute	M	A gute	Den skarpe gotlänningen ag, udd, spets, vass egg got, gotlänning, varit på G eller från G	U 719, U 768
Ale	M	Al er rik	Alvkrigaren, Alvhärskaren kortform för <i>Alfer</i> eller <i>Alrik</i> alf, alv, <i>manligt naturväsen i nordisk mytologi</i> hari, krigare rikr, härskare, kung, stor, mäktig	U 867
Almger	M	Alm ger	Almspjutet trädet <i>alm</i> geir, spjut	U 749
Alver	M	Alv er	Alvkrigaren alf, alv, <i>manligt naturväsen i nordisk mytologi</i> hari, krigare	U 696
Amunde	M	A munde	Den skarpe beskyddaren ag, udd, spets, vass egg munder, gåva eller beskydd	U 839
Andvätt	M	And vätt	Vänd mot fienden <i>mot</i> wit, vänd, wanduR, <i>mot fienden</i>	U 643, U 809
Anund	M	An und	Staven mot fienden and, <i>mot</i> stav, wanduR, <i>mot fienden</i>	U 815, U 829, U 839
Anunde	M		Staven mot fienden form av <i>Anund</i> (se ovan)	U 804
Are	M/K	Are	Örnen gammal form för <i>örn</i>	U 716, U 742
Arenger	M	Aren ger	Spjutet som skyddar härden Hemmets spjut <i>hård</i> geir, spjut	U 1163
Arnbjörn	M	Arn björn	Örnbjörnen <i>örn</i> björn	U 740
Arnborg	K	Arn borg	Örnborgen, Örnen som skyddar <i>örn</i> borg, skydd, beskydd	U 818
Arnfast	M	Arn fast	Den orubblige örnen <i>örn</i> orubblig, hård, fast	U 1161
Arnger	M	Arn ger	Örnspjutet <i>örn</i> geir, spjut	U 720
Arngärd	K	Arn gerd	Örnen som skyddar <i>örn</i> omgärdad, skyddad, hägn eller gärde	U 735

Arnlög	K	Arn lög	Vigd åt örnen örn vigd åt, lovad, invigd	U 773
Arnulv	M	Arn ulv	Örnvargen örn varg	U 703
Arnvat	M	Arn vat	Snabb som örnen, Snabba örnen örn hvat, snabb	U 740
Asdjärv	M	As djärv	Den djärve asen, Djärv som asarna asar, fornnordiskt gudasläkte tirf, djärv	U 806
Assur	M	Ass ur	Han som ger svar på tal Den som svarar emot Kortform för <i>Andswarur</i> eller <i>Anaswar</i> and, ana, mot swar, att svara	U 768, U 1162
Atle	M	Attila Atall	Lillefar, Den vilde Kortform för <i>Attila</i> , <i>Atall</i> Lillefar vild, våldsam	U 761

B

Bahrtr	M	Bahrtr	Den ljuse bjärt, ljus	U 1155
Balle	M	Balle	Den djärve, Den farlige troligen ett extranamn båld, djärv, farlig	U 705, U 707, U 721, U 726, U 729, U 740, U 744, U 750, U 753, U 756, U 757, U 770, U 819, U 829, U 873, U 1161
Banke	M	Banka	Han som bankar, Han som bullrar att banka, bullra	U 778
Björn	M	Björn	Björnen björn	U 691, U 731, U 642, U 745, U 768, U 809, U ATA 6243/65, U 868, U 871, U 1162
Bolla	K	Bolla Ing borg	Den runda Kortform för <i>Ingeborg</i> Bolli, bulle, runt bröd eller rund skål vanadisen Freja borg, skydd, beskydd	U 867
Brune	M	Brune	Den brune, Han med ögonbrynen brun eller ögonbryn	U 699, U 716, U 763, U 764
Brynjulv	M	Bryn julv	Vargbrynjan brynja ulv, varg	U 759

D

Dan	M	Dan	Dansken Han som varit i Danmark Han som kommer från Danmark	U 749, U 814
Djärv	M	Djärv	Den djärve Förmodligen ett extranamn tirf, djärv	U Fv 1993:235, U 721

E

Eliv	M		Alltid levande	U 697
		E liv	Ai, alltid, ensam levande	
Erik	M		Alltid härskare, Ensam härskare	U 1165
		E rik	Ai, alltid eller ensam rikr, härskare, kung eller stor, mäktig	
Est	M		Esten	U 766, U 780, U 1158
		Est	Han som varit i Estland Han som kommer från Estland	
Estman	M		Estmannen	U 771
		Est man	Han som varit i Estland Han som kommer från Estland mantr, man	
Estrid	K		Asarnas fred, Älskad av asarna	U 821
		Es trid	annan form för Astrid as, asar, fornnordiskt gudasläkte fridh, vacker, skön, frid, fred eller älskad	
Estulv	M		Estlandsvargen, Den estniska vargen	U 791
		Est ulv	Estland varg	

F

Farbjörn	M		Den kringresande björnen	U 720
		Far björn	fardhe att fara, resa, resenär björn	
Fastbjörn	M		Starke björnen, Stark som en björn	U 1159
		Fast björn	stark, fast, orubblig björn	
Fastulv	M		Starke vargen, Stark som en varg	U 756
		Fast ulv	stark, fast, orubblig varg	
Folkad	M		Härens krigare	U 1161
		Folk ad	fulka, krigshär, mängd, hop, skara krigare	
Folkger	M		Härens spjut	U 805
		Folk ger	fulka, krigshär, mängd, hop, skara geir, spjut	
Fotrad	M		Fotens rådgivare	U Fv 1973:146
		Fot rad	fot read, råd	
Fröger	M		Frös spjut	U 698, U 723, U 724, U 750, U 1158
		Frö ger	vanaguden Frej geir, spjut	
Frögärd	K		Frös skydd, Beskyddad av Frö	U 1154
		Frö gerd	vanadisen Freja skydd, hägn, gärde, omgärdad	
Frösten	M		Frö trofast, Orubbligt trogen Frö	U ATA 6243/65, U 791, U 1161
		Frö sten	vanaguden Frej sten, hård, fast, orubblig eller trofast	

G

Gag	M		Den krokige, Den klumpige öknamn	U 828
Gammal	M		Den äldste	U 1153
Gerbjörn	M	Ger björn	Björnsputet Han som jagar björn med spjut geir, spjut björn	U 712, U 713
Gilde	M		Gillesbrodern	U 642
Gillög	K	Gill lög	Spjutmön, Vigd åt spjutet geir, spjut vigd åt, lovad, invigd	U 838
Ginnlög	K	Ginn lög	Spjutmön, Vigd åt spjutet geir, spjut vigd åt, lovad, invigd	U 871
Gisl	M	Gisl	Pilen, Strålen pil eller stråle	U Fv 1973:146, U 808, U 809, U 836
Gislög	K	Gisl lög	Vigd åt pilen pil eller stråle vigd åt, lovad, invigd	U 1168
Gudbjörn	M	Gud björn	Guds björn den kristne guden björn	U 826
Gudfast	M	Gud fast	Guds trofaste, Stark i tron på Gud den kristne guden fast, stark, trofast, orubblig	U 716, U 766, U 836
Gudlög	K	Gud lög	Vigd åt Gud den kristne guden vigd åt, lovad, invigd	U 744
Gudmund	M	Gud mund	Guds gåva, Skyddad av Gud den kristne guden munder, gåva eller beskydd	U 785
Gudsten	M	Gud sten	Guds trofaste, Stark i sin tro på Gud den kristne guden sten, hårt, fast, orubblig eller trofast	U 1158
Gulla	K	Gulla Gud lög	Den gullige, Vigd åt Gud smeknamn för Gudlög möjligen gullig den kristne guden vigd åt, lovad, invigd	U 816
Gulle	M	Gulle Gud lef	Den gullige, Guds arv smeknamn för Gudhlef möjligen gullig den kristne guden arvinge, ättling	U 817
Gullev	K	Gud lef lög	Vigd åt Gud, Guds arv smeknamn för Gudlög den kristne guden arvinge, ättling vigd åt, lovad, invigd	U 643
Gundmund	M	Gund mund	Stridsgåvan, Stridens beskyddare gunnr, strid munder, gåva eller beskydd	U 692

Gundve	M	Gundve	Helgad åt striden gunnr, strid vi, helig, helgedom	U 818
Gunnar	M	Gunnar	Krigaren gunnr, strid hari, krigare	U 805, U 818, U 829, U 871, U 1161
Gunnbjörn	M	Gunnbjörn	Stridsbjörnen, Strider som en björn gunnr, strid björn	U 763, U 764
Gunnhild	K	Gunnhild	Stridsmän, Stridskvinnan gunnr, strid strid	U 827
Gute	M	Gute	Gotlänningen Har varit på Gotland Kommer från Gotland got, gotlänning	U 700, U 701, U 723, U 724
Gyda	K	Gudfrid	Guds fred, Älskad av Gud smeknamn för Gyrid som är en kortform för Gudfridh den kristne guden frid, fred, skön, älskad	U 744
Gårdar	M	Gårdar	Gårdens beskyddare, Hemmets krigare Han som skyddar hemmet gård, gärde, skydd, hägn, hem hari, krigare	U 809

H

Hallsten	M	Hallsten	Den stenhårde, Hård som bergshällen häll, bergshäll sten, hård, fast eller orubblig	U 771
Halvdan	M	Halvdan	Halvdansken, Till hälften dansk halv, till hälften dansk	U 737, U 749, U Fv 1973:146, U 808, U 818, U 1157, U 1162
Harald	M	Harald	Härföraren, Krigshärens härskare krigshär valdr, härskare	U 769, U Fv 1973:146
Hedendis	K	Hedendis	Stridsdisen strid diser, kvinniga gudinnor	U 770, U 1151
Hedenfast	M	Hedenfast	Den stridsstarke strid stark, trofast, orubblig	U 821
Hedenger	M	Hedenger	Stridsspjutet strid geir, spjut	U 642
Helga	K	Helga	Den lycklige helagher, hel, lycklig	U 793
Hjälmdis	K	Hjälmdis	Hjälmdisen, Hjälmens mö hjälm diser, kvinniga gudinnor	U 1165
Holfrid	K	Holfrid	Holmens frid, Sköna holmen holmer, holme frid, fred, skön, älskad	U 721
Holmbjörn	M	Holmbjörn	Stridsbjörnen holme. holmgång, tvekamp björn	U 739

Holmdis	K	Holm dis	Stridsdisen, Tvekampens gudinna <i>holme. holmgång, tvekamp diser, kvinniga gudinnor</i>	U 871
Holmfast	M	Holm fast	Den stridsstarke, Trofast i striden <i>holme. holmgång, tvekamp stark, trofast, orubblig</i>	U 705, U 706, U 738, U 750, U 836 U 1151, U 1161
Holmger	M	Holm ger	Stridsspjutet <i>holme. holmgång, tvekamp geir, spjut</i>	U 751, U 814, U 825, U 837, U 873
Holmlög	K	Holm lög	Vigd åt striden <i>holme. holmgång, tvekamp vigd åt, lovad, invigd</i>	U 778
Holmsten	M	Holm sten	Den stridshårde, Hård i striden <i>holme. holmgång, tvekamp sten, hård, fast. trofast, orubblig</i>	U 741, U 763, U 764, U 780
Horse	M	Horse	Bocken, Väduret <i>bock eller vädur</i>	U 792
Håkon	M		Den högättade, Den höge ättlingen <i>Har, hög konr, ättling</i>	U 828
Härjulv	M	Här ulv	Häreus varg, Stridsvargen <i>har, krigshär varg</i>	U 1156

I

Igul	M	Igul	Igelkotten <i>igelkott</i>	U 758, U 1154
Igulbjörn	M	Igul björn	Igelkottsbjörnen <i>igelkott björn</i>	U 1160
Inga	K	Ing borg frid	Beskyddad av Ing Ings dis, Älskad av Ing <i>kortform för Ingeborg eller Ingrid vanadisens Freja beskydd fridher, vacker, älskad</i>	U 690, U 867, U 873
Ingbjörn	M	Ing björn	Ings björn <i>vanaguden Frej björn</i>	U 757
Ingebjörn	M	Ing björn	Ings björn <i>vanaguden Frej björn</i>	U 758, U 827
Ingefast	M	Ing fast	Ings trofaste, Trofast Ing <i>vanaguden Frej stark, fast, trofast, orubblig</i>	U 727, U 818, U 827
Ingegerd	K	Ing gerd	Beskyddad av Ing, Ings beskyddarinna <i>vanadisens Freja gärde, skydd, hägn, hem</i>	U 721, U 753
Ingelev	K	Ing lev	Ings ättling <i>vanadisens Freja ättling</i>	U 699
Ingjald	M	Ing jald	Ings härskare, Härskar genom Ing <i>vanaguden Frej valdr, makt, härskare</i>	U 700, U 701

Ingmund	M	Ing mund	Ings gåva, Beskyddad av Ing vanaguden Frej munder, gåva eller beskydd	U 808, U 826
Ingvar	M	Ing var	Ings fäktare vanaguden Frej värjare, fäktare	U 837

J

Jarl	M	Jarl	Den förnäme, Den frie förmäm, fri man	U 762, U 779
Joger	M	Jo ger	Strider till häst med spjut Jagar till häst med spjut hjør, ett poetiskt ord för häst geir, spjut	U 824
Johan	M	Johan	Gud har förbarmat sig, Herren är nådig grekiskans Johannes	U 799
Jorund	M	Jor und	Hästens beskyddare hjør, ett poetiskt ord för häst munder, gåva eller beskydd	U 753
Järund	M	Jär und	Stridsstaven strid stav	U 762, U 779, U 1168

K

Kabbe	M		Kämpen	U 792
Kale	M	Kale	Fri man kortform för Karl, jämför Kalle	U 708
Karlung	M	Karl ung	Fri mans ättling, Karls ättling namnet Karl ättling	U 1163
Kigumantr	M	Kigu mantr	Den flärdfulle mannen, Den utsmyckade smycke man	U 720
Knut	M	Knut	Betvingaren, Den kække, Den frimodige namn från den danska kungaätten	U 818
Krok	M		Den krokige öknamn	U 866, U 1156
Kvigbjörn	M	Kvig björn	Oxbjörnen, Stark som en ox och björn ung ox björn	U 732
Kår	M		Den lockige, Den krushårige	U 643, U 792
Kåre	M		Den lockige, Den krushårige	U 797, U 866
Kättil	M	Kättil	Den hjälmpryde kittel, kittelhatt, hjälm	U 798

L

Labus	M	Labus	Han med trasiga skor <i>socka, skotrasa</i>	U 751
Lafse	M	Lafse	Den ensamme arvingen <i>smeknamn för Leif</i>	U 751, U 1159
Lidsman	M	Lid man	Härens krigare <i>krigshär mantr, man, krigsman eller krigare</i>	U 755, U 1160
Lidsvald	M	Lid vald	Härens härskare, Krigarhövdingen <i>krigshär härskare</i>	U 734
Livsten	M	Liv sten	Den orubblige försvararen <i>värn, skydd hård, fast, orubblig eller trofast</i>	U 760, U 767, U 1152, U 1158, U 1161
Luden	M	Luden	Den ludne <i>öknamn</i>	U 831

M

Myndel	M	Myndel	Gåvan <i>munder, mund, gåva eller beskydd</i>	U 720, U 800
---------------	---	--------	---	--------------

N

Nase	M	Nase	Han med näsan <i>öknamn näsa</i>	U 1163
Nocke	M	Nocke	Gamle ungarlen <i>öknamn jämför nucka, äldre ogift kvinna</i>	U 768, U 1165

O

Ofeg	M	O feg	Han som inte är feg <i>negationen inte feg</i>	U 770, U 868
Olev	M	O lev	Förfaderns ättling <i>Olof och Olov lef, ättling</i>	U 695, U 705, U 712, U 713, U 718, U 867
Onekr	M	O nekr	Han som inte låter sig böjas <i>negationen inte att böja, kröka</i>	U 870
Onäv	M	O näv	Han utan näsa <i>öknamn negationen inte nase, näsa</i>	U 773
Osyrg	M	O syrg	Han som inte sörjer, Den sorglöse <i>negationen inte att sörja</i>	U 707, U 742
Otrygg	M	O trygg	Den otrygge, Den trolöse <i>negationen inte trygg, tryggfast</i>	U 769

R

Raskulv	M	Rask ulv	Den snabba vargen, Snabb som vargen <i>rask, snabb varg</i>	U 1155
Rodmund	M	Rod mund	Ärans gåva, Den som skyddar äran <i>hrodr, ära munder, gåva eller beskydd</i>	U 692
Rodäl	M	Rod äl	Ärans ättling <i>hrodr, ära ättling</i>	U 824
Rok	M	Rok	Lång drasut <i>kortform eller öknamn räkel, lång</i>	U 756, U 870
Rolf	M	Rod ulv	Ärans varg <i>kortform för Rodhulf hrodr, ära varg</i>	U 793, U 1155
Runa	K	Runa	Den runkunnige Hon med hemlig visdom <i>kvinnlig motsvarighet till Rune runa, bokstav, hemlig visdom</i>	U 745
Rune	M	Rune	Den runkunnige Han med hemlig visdom <i>manlig motsvarighet till Runa runa, bokstav, hemlig visdom</i>	U 789, U 790
Rävning	M	Ravn ing	Korpens ättling, Den korpsvarte <i>corp, korpsvart ättling eller son</i>	U 759

S

Sair	K		Ännu inte uttolkat	U 708
Salve	M		Den bleke <i>öknamn</i>	U 836
Saxe	M	Sax	Det korta svärdet <i>kniv, kort svärd</i>	U 771
Signjut	M	Sig njut	Segernjutaren Han som njuter av segern <i>sigh, seger njud, att njuta</i>	U 749
Sigrev	M	Sig rev	Den segerglade Han som gläds över segern <i>sigh, seger glad, munter</i>	U 708, U 746
Sigrid	K	Sig frid	Den segersköna, Segerns frid <i>sigh, seger frid, fred, skön, vacker</i>	U 695, U 819
Sigrun	K	Sig run	Segerrunan <i>sigh, seger runa, bokstav, hemlig visdom</i>	U ATA 6243/65
Sigsten	M	Sig sten	Den trofaste segaren Den hållfasta segern <i>sigh, seger hård, fast, orubblig eller trofast</i>	U 690

Sigtrygg	M	Sig trygg	Den segersäkre, Den segertrygge sigh, seger trygg, säker	U 735
Sigumnd	M	Sig mund	Segergåvan, Segerns beskyddare sigh, seger munder, gåva eller beskydd	U 777
Sigvalde	M	Sig valde	Segerhärskaren sigh, seger härskare	U 759
Skarde	M		Den harmynte öknamn	U 769
Slake	M		Den slake öknamn	U 773
Slor /Slora	M/K		Den slarvige öknamn	U 692, U 814
Snorre	M		Den raske, Vildhjärnan öknamn	U 1156
Spjallbode	M	Spjall bode	Han som förmedlar berättelser skada, berättelse budbärare	U 727
Spjute	M	spjut	Han med spjutet spjut	U 727
Sten	M	Sten	Den hårdföre, Den osårbare sten, hård, fast, orubblig	U 776
Styrbjörn	M	Styr björn	Stridsbjörnen, Den ostyrige björnen strid, ostyrig björn	U 691, U 780
Styrfast	M	Styr fast	Den stridsstarke strid, ostyrig stark, fast, orubblig	U 836
Styvjald	M	Styv jald	Huggets härskare hugga av valdr, makt, välde, härskare	U 773
Svarthövde	M	Svart hövde	Den svarthårige, Svartskallen svart, mörk huvud, skalle, hår	U 825
Sven	M	Sven	Ynglingen svain, yngling, ung man	U 727, U 775, U 819
Svärre	M	Svärre	Bråkstaken, Den våldsamme öknamn sverrir, virvla runt	U 755
Säbjörn	M	Sä björn	Sjöbjörnen sjö björn	U 750
Sägrim	M	Sä grim	Sjökämpen med harnesk sjö ansiktsmask, harnesk	U 760
Säre	M	Sä rev	Den glada sjöfararen sjö glad, munter	U 729

T

Tavest	M	Tavest	Tavesten Tavestland, landskap i Finland <i>Han som varit i eller kommer från Tavestland</i>	U 722
Tidkume	M	Tid kume	Han som kommer i tid <i>tid att komma</i>	U 733, U 742, U 759, U 771, U 775, U 828
Tingbjörn	M	Ting björn	Tingets björn <i>ting, tingsplats björn</i>	U 795
Tingfast	M	Ting fast	Tingets omutlige <i>ting, tingsplats stark, trofast, orubblig, omutlig</i>	U 873
Tjälve	M		Betvingaren	U 778, U 867
Toke	M	Toke Tor kel	Tors hjälm kortform för <i>Torkel</i> <i>asaguden Tor</i> <i>kittel, kittelhatt, hjälm</i>	U 755
Tolv	M	Tolv Tor ulv	Tors varg, Tors kämpe kortform för <i>Torulf</i> <i>asaguden Tor</i> <i>varg</i>	U 838
Tomas	M	Tomas	Tvillingen arameiskt ord för <i>tvilling</i>	U 799
Torbjörn	M	Tor björn	Tors björn, Tors kämpe <i>asaguden Tor</i> <i>björn</i>	U 838, U 1159
Tordjäv	M	Tor djäv	Tors modige kämpe <i>asaguden Tor</i> <i>tirf, djäv, modig</i>	U 744 U 744
Tore	M	Tor ir	Tors kämpe <i>Torir</i> <i>asaguden Tor</i> <i>mantr, man. kämpe</i>	U 726, U 727
Torfast	M	Tor fast	Tors trofasta kämpe <i>asaguden Tor</i> <i>stark, fast, orubblig, trofast</i>	U 838
Torgils	M	Tor gils	Tors pil <i>asaguden Tor</i> <i>stråle eller pil</i>	U 774, U 786, U 836
Torgunn	K	Tor gunn	Tors stridsmö <i>asaguden Tor</i> <i>strid</i>	U 789
Torgöt	M	Tor göt	Tors götiske man <i>asaguden Tor</i> <i>götisk man</i>	U 746
Torkunn	M	Tor kunn	Känd av Tor <i>asaguden Tor</i> <i>känd</i>	U 829
Torlek	M	Tor lek	Tors kämpe <i>asaguden Tor</i> <i>kamp, strid</i>	U 753

Torsten	M	Tor sten	Tors osårbare kämpe, Tors åskvigg asaguden Tor hård, fast, orubblig	U 732, U 733, U ATA 6243/65 U 1152, U 1157, U 1165 U 1165
Torulv	M	Tor ulv	Tors varg, Tors kämpe asaguden Tor varg	U 756
Torunn	K	Tor unn	Hon som Tor älskar, Tors älskling asaguden Tor unna, unna, älska	U 1162
Tumme	M	Tor mund	Tors gåva, Beskyddad av Tor smeknamn för Tormund asaguden Tor munder, gåva eller beskydd	U 719

U

Uarasi	M	Uar asi	Varsam mot asarna varsam as, asarna, gudarna	U 718
Ulv	M	Ulv	Vargen varg	U 803, U 871, U 1159
Ulvheden	M	Ulv heden	Stridsvargen varg strid	U 799
Unnulv	M	Unn ulv	Älskad av vargen unna eller älska varg	U 1153

V

Vibjörn	M	Vi björn	Den helige björnen helig, helgedom björn	U 757, U 776, U 798
Vidbjörn	M	Vid björn	Skogsbjörnen vidher, skog björn	U 1163
Vidhugse	M	Vid hugse	Han som tänker vida vidher, skog att tänka	U 729
Vidjärv	M	Vi djärv	Den heligt djärve helig, helgedom tjrf, djärv	U 775
Vifast	M	Vi fast	Den heligt trofaste helig, helgedom stark, fast. orubblig, trofast	U 734, U 785, U 1161
Vigbjörn	M	Vig björn	Stridsbjörnen strid björn	U 749, U 757
Vigisl	K	Vi gisl Vig isl	Den helgade pilen, Stridspilen helig, helgedom pil strid pil	U 746
Vigärd	K	Vi gärd	Den heligt beskyddade helig, helgedom gerd, skydd, gärde, inhägnad	U 775

Vigöt	M	Vi göt	Den helige göten <i>helig, helgedom götisk man</i>	U 706
Viking	M	Vik ing	Vikens son <i>vik ättling, son</i>	U 802, U 813
Vädralde	M	Vädr alde	Gumsehärskaren <i>vädur, gumse valdi, härskare</i>	U 735

Å

Åfast	M	Å fast	Den skarpa eggen <i>agh, spets, vass egg stark, fast, orubblig, trofast</i>	U 760
Åfrid	K	Å frid	Älskad av asarna <i>as, gudarna skön, vacker, älskad</i>	U 824
Åger	M	Å ger	Det vassa spjutet <i>agh, spets, vass egg geir, spjut</i>	U 817
Ågöt	M	Å göt	Den skarpe göten <i>agh, spets, vass egg götisk man</i>	U 755
Åke	M	Åke	Lillefar, Åkermannen <i>Lillefar, åkerman, bonde, körsven</i>	U 1158
Åsbjörn	M	Ås björn	Asarnas björn <i>as, gudarna björn</i>	U 751
Åsger	M	Ås ger	Asarnas spjut <i>as, gudarna geir, spjut</i>	U 698, U 759, U 775
Åslek	M	Ås lek	Asarnas kämpar, Strider för asarna <i>as, gudarna kamp, strid</i>	U 774, U 786
Åsmund	M	Ås mund	Asarnas gåva, Asarnas beskyddare <i>as, gudarna munder, gåva, beskydd</i>	U 824, U 871
Åsvi	K	Ås vi	Helgad av asarnas <i>as, gudarna helig, helgedom</i>	U 703
Åtgöt	M	Åt göt	Den götiske kämpen <i>kamp götisk man</i>	U 800

Ä

Ängle	M	Ängle	Den krokige <i>öknamn</i>	U 1151
Ännebrant	M	Änne brant	Han med brant panna <i>panna brant</i>	U 705
Ärenbjörn	M	Ären björn	Hemmets björn <i>aren, hård, gård, hem björn</i>	U 1163

Ärendis	K	Ären dis	Hemmets dis aren, härd, gård, hem diser, kvinnliga gudinnor	U 770
Ärngisl	M	Ären gisl	Hemmets pil aren, härd, gård, hem pil	U Fv 1973:146, U 828
Ärnlev	M	Ären lev	Hemmets ättling aren, härd, gård, hem ättling	U 756
Ärnlög	K	Ären lög	Vigd åt hemmet aren, härd, gård, hem vigd åt, lovad, invigd	U 1152
Ärnvid	M	Ären vid	Skogshemmet aren, härd, gård, hem skog	U 810
Äsbjörn	M	Äs björn	Asarnas björn as, gudarna björn	U 726
Äskil	M	Äs kil	Asarnas hjälm as, gudarna kittel, kittelhatt, hjälm	U 778

Ö

Öbjörn	M	Öd björn	Rikedomens björn. Den rika björnen rikedom björn	U 774
Öda	K	Öd	Den rika rikedom	U 821
Ödbjörn	M	Öd björn	Rikedomens björn. Den rika björnen rikedom björn	U 692, U 870
Ödfrid	K	Öd frid	Den fredrika, Den rika freden rikedom frid, fred, vacker, älskad	U 829
Ödger	M	Öd ger	Det rika spjutet, Spjutets rikedom rikedom geir, spjut	U 749, U 817
Ödgärd	K	Öd gärd	Det rika hemmet, Hemmets rikedom rikedom gerd, skydd, gärde, gård, hem	U 821, U 839
Ödis	K	Öd dis	Rikedomens dis, Disernas rikedom rikedom diser, kvinnliga gudinnor	U 808
Ödolv	M	Öd ulv	Rikedomens varg, Den rika vargen rikedom varg	U 871
Öger	M	Ö Öd ger	Det rika spjutet, Spjutets rikedom kanske samma som Ödger rikedom geir, spjut	U 723, U 724
Öpir	M	Öpir	Skrikhalsen, Roparen öknamn att ropa	U 1159
Örjar	M	Örjar	Öbon öbo	U 797

**Björn, Ödulv, Gunnar, Holmdis lät uppresas denna sten
efter Ulv, Ginnlögs man. Och Åsmund högg.**

Runsten U 871 stod på sin ursprungliga plats nära vägen mellan byarna Ölsta och Säva ända till 1896 då den såldes för 50 kronor till Skansen i Stockholm.

Den nämner 7 personer som levde i Enabygden under 1000-talet:
ristaren samt en familj med 6 personer.